

W imię Allaha Miłosiernego Litościwego

Status kobiety w islamie

مكانة المرأة في الإسلام

(بولندي)

Autor

Abdur Rahman Al-Sheha

Tłumaczenie:

Abdelwahab Bouali

Białystok-Polska

Muzułmanie, kiedy wspominają Allaha (ﷻ) oraz Wysłannika Muhammada (ﷺ) i wszystkich Wysłanników (ﷺ), a także Aniołów (ﷺ) i towarzyszy Wysłannika Muhammada (ﷺ) wypowiadają specjalne słowa okazując im w ten sposób wielki szacunek. Książka ta w swojej treści zawiera arabskie zwroty, których znaczenia są następujące:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

ALLAH: *Subhaanahu wa ta'ala- Chwała Jemu i Wyniosłość.*

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

Wysłannik Muhammad: *salla-llahu 'alaihi wa salam- Pokój i błogosławieństwo Allaha niech będą z nim.*

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

Aniołowie i Wysłannicy: *'alaihim salaam- Pokój z nimi.*

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

Towarzysz Wysłannika Muhammada: *radia-llahu 'anhu- Niech Allah będzie zadowolony z niego.*

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ

Towarzysze Wysłannika Muhammada: *radia-llahu 'anhum- Niech Allah będzie zadowolony z nich.*

رَبِّ

(Rabb) Zamiast tego słowa , które oznacza Bóg, niektórzy wolą używać słowa Pan, ponieważ pierwsze słowo(Bóg) pochodzi z Ewangelii i określa się nim również Mesjasza zaś słowo Pan tłumaczy się jako przywódca, sędzia, król jednak nie oddają one pełnego znaczenia słowa Bóg. Słowo 'Rabb' natomiast oznacza: Stwórca, Jedyny Żywiciel, jedynie On utrzymuje stworzenia przy życiu i On sam decyduje o ich poczęciu i śmierci.

دِين

(Diin) Słowo to tłumaczone jest jako wiara, jednak w języku arabskim oznacza ono ukierunkowanie stylu życia prywatnego i społecznego i określa wszystkie formy czczenia Boga oraz życie polityczne, a także szczegółowe prawa i ogólne zasady postępowania tak jak czystość, moralność i inne sprawy dotyczące ogólnego życia.

**„W imię Allaha Miłosiernego Litościwego“
Chwała Allahowi -Panu światów oraz pokój i
błogosławieństwo niechaj będą z naszym
Wysłannikiem, z jego rodziną i towarzyszami.**

Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«O ludzie! Oto stworzyliśmy was z mężczyzny i kobiety i uczyniliśmy was ludami i plemionami, abyście się wzajemnie znali. Zaprawdę, najbardziej szlachetny spośród was, w obliczu Boga to najbardziej bogobojny spośród was!» (Qur'an 49:13)

Błędne jest przypisywanie islamowi poniżenie kobiety i brak szacunku dla niej, bo Allah (ﷻ) mówi w Kur'anie:

«A jeśli czujecie względem nich wstręt, to, być może, czujecie wstręt do czegoś, w czym Bóg umieścił wielkie dobro.» (Qur'an 4:19)

W innym wersecie Allah (ﷻ) mówi:

«I z Jego znaków jest to, iż On stworzył dla was żony z was samych, abyście mogli odpocząć przy nich; i ustanowił między wami miłość i miłosierdzie»
(Qur'an 30:21)

W ostatnich czasach dużo mówi się o prawach kobiety, w tym o jej wolności oraz równości z mężczyzną. Domaganie się przez kobiety należnych im praw jest usprawiedliwione tylko w tych społeczeństwach, w których te prawa nie są dane kobietom. Natomiast w społeczeństwach muzułmańskich dziwne i nie do przyjęcia jest to, że kobiety domagają się praw właśnie tam gdzie od początku swojego objawienia islam zagwarantował je kobiecie dając jej przede wszystkim prawo

do wolności i uczynił te prawa definitywnym nakazem boskim.

Żądania domagających się praw dla kobiet zawierają się w trzech punktach:

1. Wolność kobiety.
2. Równość kobiety z mężczyzną.
3. Inne prawa kobiety.

Wolność kobiety

Kiedy mówimy o wolności mamy na myśli uwolnienie kogoś, kto jest zamknięty, uwięziony. Słowo wolność (w tym przypadku) jest niewłaściwie używane, gdyż ukazuje kobietę jako niewolnicę, którą należy uwolnić.

Nieograniczona wolność jest rzeczą niemożliwą, bo z natury człowiek (mężczyzna i kobieta) jest istotą ograniczoną zarówno pod względem możliwości jak i środków. Ludzie żyjący w cywilizowanych jak również w prymitywnych społeczeństwach podlegają pewnym systemom i prawom, które organizują ich życie. Czy to znaczy, że ludzie podlegający pewnym prawom nie są wolni? Wolność posiada określoną granicę, której przekroczenie prowadzi do etapu zezwierzęcia charakteryzującego się ignorancją jakichkolwiek praw.

Prof. **Henry Makow** (amerykański myśliciel, badacz i specjalista w sprawach kobiet na świecie) powiedział: *‘Wolność kobiety jest jednym z oszustw nowego międzynarodowego systemu. Jest to poważne oszustwo, które omamiło kobiety amerykańskie i zniszczyło cywilizację zachodnią’.*

Cytat z gazety „Medżellet Al-mustakbel al-islami” nr.146-6/1424 h.

The Debuchery Of American Womanhoo Bikini vs. Burka

Islam jest pierwszą religią, która dała kobiecie wolność w bezpośredniej współpracy ze społeczeństwem, co przed islamem było ograniczone przez opiekuna lub pełnomocnika. Islam nie pozbawił kobiety żadnych z jej naturalnych praw z wyjątkiem wolności w niemoralnych zachowaniach, co dotyczy również mężczyzny. Definicję wolności wyjaśnia powiedzenie Wysłannika Muhammada(ρ):

„Przykład ludzi zakazujących zło i ludzi popełniających go jest podobny do dwóch grup ludzi płynących statkiem. Jedna z nich zamieszkała na pokładzie, a druga pod pokładem. Ci z grupy ludzi znajdującej się pod pokładem za każdym razem, gdy przynosili wodę musieli przechodzić pomiędzy ludźmi znajdującymi się na pokładzie. Aby uniknąć takiej sytuacji chcieli zrobić otwór na dnie statku, aby mieć bezpośredni dostęp do wody. Gdyby pozwolili im na to ludzie znajdujący się na pokładzie, to wszyscy utonęliby, a gdyby im zakazali to wszyscy byliby uratowani.” *(Sahih al-Buchari, hadis nr.2361)*

Znaczenie wolności w islamie jest takie, że zachowania osobiste zależą od prawodawstwa (szariatu), który zapobiega wyrządzaniu szkód zarówno sobie jak i społeczeństwu. Domagający się dla kobiet praw, jeśli przedstawiają swe żądania to powinni najpierw zastanowić się nad tym, jaki system jest najbardziej korzystny dla ochrony i godności kobiety jako jednostki oraz dla całego społeczeństwa.

Równość kobiety z mężczyzną

Całkowita równość między kobietą a mężczyzną nie jest możliwa, a wynika to z ich naturalnych różnic psychicznych, fizycznych i umysłowych. Jeśli równość między istotami tej samej płci jest nie do osiągnięcia z powodu ich naturalnych i

indywidualnych różnic to tym bardziej nie jest to osiągalne w przypadku odmiennych płci. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Z każdej rzeczy stworzyliśmy parę. Może sobie przypomnieć!» (Qur'an 51:49)

'Allah (ﷻ) stwarzając obie płcie ukształtował je w różnych formach, które jednocześnie uzupełniają się. Jeśli przyjrzymy się jakiemuś gatunkowi, który został rozdzielony na dwa rodzaje to wywnioskujemy, że nie mógł być on rozdzielony jak tylko w celu spełnienia dwóch misji, bo jasne jest, że jeśli byłaby to jedna misja to i gatunek byłby jednego rodzaju, a tak rozdzielenie na dwa rodzaje tego samego gatunku dowodzi specyfiki każdego z nich oraz łączności w gatunku.

Przykładem jest dzień i noc jako dwa rodzaje tego samego gatunku, którym jest czas. Noc ma do spełnienia swoją misję- odpoczynek, a dzień- zabieganie o byt(praca). Jeśli chodzi o mężczyznę i kobietę to są to dwa rodzaje tego samego gatunku, którym jest człowiek; wymagania w stosunku do nich wynikające z człowieczeństwa są takie same, a także odmienne, co wynika z ich specyfiki. Podsumowując, możemy powiedzieć, że kobieta i mężczyzna mają wspólne zadania wynikające z tego samego gatunku, a także różne zadania wynikające z odmienności rodzajów'. Cytat z książki pt. „Alkada'a 1al Alkadar”- Szejh Muhammed Mutellali Aszara1i, str. 130-132.

Inne prawa kobiety

Żaden system nie chronił dostatecznie praw kobiety podnosząc jej status tak jak zadbał o to islam. Od momentu objawienia islamu przekazanego przez Wysłannika Muhammada(ﷺ) w duszach muzułmanów, którzy w niego uwierzyli nastąpiła zmiana i za ich pośrednictwem w społeczeństwie ludzkim nastąpiło bardzo dziwne i

niespotykane w historii ludzkiej zjawisko, a mianowicie szybkie rozprzestrzenienie się islamu, z jego uniwersalnością, precyzyjnością, logiką oraz zgodnością z ludzką naturą bez żadnych niejasności, wątpliwości czy sprzeczności z wolną naturą człowieka, a co za tym idzie islam zmienił również obraz kobiety, jej położenie i prawa. Ta kwestia będzie istotna w tej pracy.

Dr. G. Lebon, w swojej książce pt. „Cywilizacja Arabów” na str. 488 pisze tak: *‘Zalety islamu nie można ograniczyć jedynie do wywyższenia statusu kobiety, lecz co ważniejsze jest to jedyna religia, która jako pierwsza tego dokonała. Łatwo jest to uzasadnić tym, iż wszystkie religie oraz wspólnoty istniejące przed Arabami źle traktowały kobiety’.*

W tej samej książce na str.497 czytamy: *‘I prawa małżeńskie ustanowione przez Kur’an i jego interpretatorów są o wiele lepsze niż europejski kodeks małżeński’.*

Żąda się praw dla kobiety w tych społeczeństwach, które bądź pogwałciły te prawa bądź ustanowiły nieograniczone prawa, przez które kobieta zeszła na drogę rozpusty i moralnego zepsucia i stała się narzędziem przyjemności, rozrywki i zabawy. Islam natomiast sprawiedliwie traktuje kobietę gwarantując jej prawa ogólne i indywidualne.

Ogólne prawa kobiety w islamie

- 1) W obowiązkach religijnych, tj. modlitwa, jałmużna, post, pielgrzymka, kobieta ma te same zobowiązania co mężczyzna, jeśli spełnia warunki tej obowiązkowości (islam, dojrzałość płciowa, zdrowie umysłowe).

Stwórca przeznaczył dla kobiety specjalną dyspensę w niektórych praktykach religijnych jedynie w trosce o jej stan psychiczno-fizyczny, np. podczas miesiączki i porodu nie wolno jej modlić się i pościć, jednak post musi odrobić po zakończeniu okresów krwawienia.

- 2) Kobieta na równi z mężczyzną otrzymuje to samo wynagrodzenie i podlega tej samej karze zarówno w życiu doczesnym jak i ostatecznym. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Tego, kto spełni dobre dzieło - czy to mężczyzna, czy kobieta - i jest wierzącym, My ożywimy życiem wspaniałym, i takim wypłacimy ich wynagrodzenie czymś piękniejszym niż to, co czynili.» (Qur'an 16:97)

- 3) Równe partnerstwo w człowieczeństwie. W przeciwieństwie do innych religii kobieta nie jest źródłem grzechu pierwotnego ani powodem opuszczenia przez Adama(ó) wiecznego Raju. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«O ludzie! Bójcie się waszego Pana, który was stworzył z jednej istoty i stworzył z niej drugą do pary; a z nich dwojga rozprzestrzenił wiele mężczyzn i kobiet. Bójcie się Boga, o którego jedni drugich pytacie, i cziczcie łona!» (Qur'an 4:1)

W tych wersetach Allah (ﷻ) wyjaśnia nam, iż stworzył obie płcie z jednego źródła i nie ma między nimi różnicy w aspekcie stworzenia i ich kompetencjach. Dzięki temu islam zlikwidował wszystkie rozpowszechnione nieprawidłowości w niesprawiedliwych systemach, a zwłaszcza drugorzędność kobiety, czego konsekwencją jest pozbawienie jej wielu praw.

Wysłannik Allaha (p) powiedział:

„Kobiety są rodzonymi siostrami mężczyzn.”

(Sunen Abu Da'ud, Hadis Nr.236)

- 4) Kobieta na równi z mężczyzną ma prawo do ochrony swej godności i honoru. Za oszczerstwo i ubliżanie kobiecie islam wyznaczył karę. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«A tym, którzy oskarżają kobiety godne, a nie mogą przyprowadzić czterech świadków, wymierzcie osiemdziesiąt batów i nie przyjmujcie od nich nigdy

świadcstwa. To są ludzie szerzący zgorszenie.﴾

(Qur'an 24:4)

- 5) Kobieta na równi z mężczyzną ma prawo do dziedziczenia po bliskich. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Mężczyznom przypada część tego, co pozostawili rodzice i krewni; i kobietom przypada część tego, co pozostawili rodzice i krewni. Czy to będzie mało, czy dużo, to jest udział obowiązujący prawnie.﴾

(Qur'an 4:7)

Z tego jasno wynika, że islam zapewnił kobiecie prawo do dziedziczenia, czego przed islamem była całkowicie pozbawiona i co gorsze stanowiła część dziedziczonego majątku. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿O wy, którzy wierzyacie! Nie jest wam dozwolone, abyście dziedziczyli kobiety wbrew ich woli. I nie przeszkadzajcie im zabrać część tego, co im daliście.﴾

(Qur'an 4:19)

Omar ibn al-Chattab powiedział:

„...Na Allaha! Przed islamem nie uznawaliśmy kobiet, aż Allah objawił o nich to, co objawił i przydzielił im to, co przydzielił.....”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 1479)

- 6) Kobieta równa jest mężczyźnie w kompetencjach i swobodzie w dysponowaniu majątkiem(może być właścicielem, prowadzić transakcje kupna -sprzedaży bez opiekuna i specjalnych ograniczeń pod warunkiem, że jest to zgodne z zasadami islamu). Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿O wy, którzy wierzyacie! Rozdawajcie z dobrych rzeczy, które zyskaliście.﴾ (Qur'an 2:267)

W innym wersecie Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Zaprawdę - muzułmanie i muzułmanki, wierzący i wierzące, prawdomówni i prawdomówne, cierpliwi i cierpliwe, pokorni i pokorne, dający jałmużnę i dające jałmużnę, poszczący i poszczące, zachowujący czystość i zachowujące, wspominający Boga często i wspominające - przygotował dla was Bóg przebaczenie i nagrodę ogromną.﴾ (Qur'an 33:35)

- 7) Kto dba o honor kobiety, określany jest przez islam jako osoba w pełni dojrzała, mądra i dobra, o czym powiedział Wysłannik Allaha(ﷺ):

„Najpełniejszą wiarę spośród wiernych mają najbardziej moralni, a najlepsi spośród was, to najlepsi dla swych żon.”
(*Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4176*)

- 8) Kobieta na równi z mężczyzną posiada prawo do wykształcenia, zdobywania wiedzy oraz nauczania, bo Wysłannik Allaha (ﷺ) powiedział:

„Zdobywanie nauki jest obowiązkiem każdego muzułmanina.”
(*Sunen Ibn Madża, Hadis Nr.224*)

Wszyscy naukowcy islamu są zgodni, co do tego, że pod pojęciem ‘muzułmanin’ rozumieć należy zarówno mężczyznę jak i kobietę.

- 9) Kobieta na równi z mężczyzną ma prawo do wychowania. Każdy z nich zasługuje na dobre wychowanie oraz na życie w prawidłowej atmosferze rodzinnej. Poza tym utrzymanie dziewczynek i ich edukację islam uważa za przyczynę wejścia do Raju. O tym mówi Wysłannik Allaha (ﷺ):

„Ktokolwiek utrzymuje trzy córki i wychowuje je aż do osiągnięcia przez nie dojrzałości i będzie dobry dla nich tego Allah wynagrodzi Rajem.”

(*Sunen Abu Dałud , Hadis Nr.5147*)

- 10) Kobieta na równi z mężczyzną ponosi odpowiedzialność za naprawę społeczeństwa przez nakazywanie dobra i zakazywanie zła, o czym mówi Allah Najwyższy (ﷻ):

«A wierzący mężczyźni i wierzące kobiety są dla siebie nawzajem przyjaciółmi. Oni nakazują sobie to, co uznane, a zakazują sobie tego, co naganne. Oni odprawiają modlitwę i dają jałmużnę, są posłuszni Bogu i Jego Posłańcowi. Tym Bóg okaże miłosierdzie. Zaprawdę, Bóg jest potężny, mądry!»
(Qur'an 9:71)

- 11) Kobieta podobnie jak mężczyzna może udzielić azylu(zapewnić bezpieczeństwa), o czym mówi Allah Najwyższy (ﷻ):

«A jeśli ktoś z bałwochwalców poszukuje u ciebie schronienia, to daj mu schronienie, tak by mógł usłyszeć słowo Boga, a następnie doprowadź go do miejsca bezpiecznego.» (Qur'an 9:6)

Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Udzielenie ochrony przez muzułmanów jest dla nich jednakowe, a kto zawiedzie muzułmanina, przekleństwo Allaha, aniołów i wszystkich ludzi spadnie na niego.”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.3008)

Prawo udzielania azylu jest zapewnione kobiecie i mężczyźnie na równi, na podstawie hadisu kuzynki Wysłannika(ρ) Um Hani Bint Abu Talib(τ), która zapewniła bezpieczeństwo niewiernemu w czasie zdobycia Mekki przez muzułmanów, podczas gdy jej brat, Ali Ibn Abu Talib planował go zabić. Wówczas Um Hani poskarżyła się Wysłannikowi(ρ) prosząc o radę. Wysłannik Allaha(ρ) `rzekł:

„Ubezpieczony ten, kogo ubezpieczasz Um Hani.”

(Sahih al-Buchari , Hadis Nr.350)

Islam tak daleko posunął się w sprawie udzielania przez kobietę azylu, że dozwolił jej udzielać go nawet w imieniu muzułmanów, o czym mówi Prorok Muhammad (p):

„Kobieta może dać bezpieczeństwo innym w imieniu muzułmanów.” *(Sunen at-Tirmizi, Hadis Nr.1579)*

Powszechnie wiadomo, że w pewnych kwestiach kobieta nie może być równa mężczyźnie, a to ze względu na ich jasno sprecyzowane role. Będziemy analizować te kwestie przy omawianiu zagadnień związanych z kontrowersjami, jakie wywołuje sprawa kobiety.

Aby docenić wysoki status kobiety w islamie musimy najpierw zapoznać się z pozycją, jaką posiadała ona przed islamem.

Sytuacja kobiety na przełomie wieków

Kobieta w przedislamskiej Arabii

Kobieta w przedislamskiej Arabii spotykała się z wszelkimi przejawami ucisku, niesprawiedliwości i dyskryminacji. Pozbawiona praw i majątku stanowiła część dobytku bez prawa do dziedziczenia, które zagwarantowano mężczyznom zdolnym do walki, a co gorsze sama stanowiła część dziedziczonego spadku po śmierci jej męża.

Kiedy mąż umierał, a posiadał synów z inną żoną, to starszy z nich miał pierwszeństwo do małżeństwa z wdową po ojcu dziedzicząc ją w ten sposób, tak jak dziedziczy się majątek. Poza tym kobieta nie mogła wychodzić z domu dopóki nie wykupiła się. Krzywdzące dla niej było to, że po rozwodzie z mężem nie mogła już do niego wrócić oraz to, że mąż mógł ożenić się z nieograniczoną ilością kobiet a także to, że ona sama nie miała prawa wybierać sobie męża. Żona w stosunku do męża nie posiadała żadnych praw i nie istniał żaden

system, który ochroniłby kobietę przed krzywdzącymi zachowaniami ze strony jej męża.

U Arabów przed islamem wstydem było posiadanie dziewczynki a urodzenie jej oznaczało u nich zło i nieszczęście. Każdy, kto otrzymał nowinę o narodzinach córki pograżał się w wielkim smutku i żalu. W niektórych plemionach nienawiść Arabów do dziewczynek była tak wielka, że zakopywali je żywcem. Powody uśmiercania dziewczynek były różne w zależności od sytuacji społecznej rodziny; niektórzy grzebali córki z obawy przed wstydem, a niektórzy z powodu wrodzonych wad narodzonych dziewczynek. Allah (ﷻ) opisuje tę sytuację mówiąc:

«A kiedy zwiastują któremuś z nich córkę, to jego oblicze się zasępia i jest udręczony. On ukrywa się przed ludźmi z powodu tego nieszczęścia, które mu obwieszczono: czy on ma je zachować, mimo ponizenia, czy też pogrzebać je w prochu. Jakże źle oni rozumują!» (Qur'an 16:59)

Niektórzy biedni Arabowie grzebali żywcem swoje narodzone dzieci z obawy przed ubóstwem, o czym wspomina Kur'an:

«I nie zabijajcie waszych dzieci z obawy przed niedostatkiem. My im damy zaopatrzenie, podobnie jak wam. Zaiste, zabijanie ich jest wielkim grzechem!» (Qur'an 17:31)

W tamtych czasach kobieta nie mogła korzystać z naturalnie przysługujących jej praw, takich jak spożycie pewnych potraw, które dozwolone były tylko mężczyznom. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Oni mówią: „To, co jest w brzuchu tych zwierząt jest czyste dla naszych mężczyzn i jest zakazane dla naszych żon.﴾ (Qur'an 6:139)

Reasumując kobieta ówczesnych czasów nie posiadała nic, z czego mogłaby być dumna prócz ochrony ze strony mężczyzny, który gotów był pomścić jej zhańbioną godność.

Kobieta w starożytnych Indiach

Al-Fidja –jedna ze świętych ksiąg, stanowiących podstawę religii brahimickiej, zawiera w swej treści następujące kwestie związane z kobietą: *‘Religia brahimicka podzieliła kobietę i mężczyznę ze względu na wartości ludzkie i inne prawa; pozbawiała kobietę odpowiedzialności cywilnej, co sprawiło, że była pod kontrolą i panowaniem mężczyzny we wszystkich etapach jej życia. Według ustanowionych przez ‘Manu’ praw, kobieta w każdym etapie jej życia nie może decydować ani czynić według własnej woli, nawet w przypadku spraw dotyczących jej domu. Wynika to z tego, że w dzieciństwie podlega ona ojcu, w młodości zależna jest od męża a po jego śmierci podlega stryjom. Jeśli zaś nie ma stryjów staje się własnością władcy. Świadczy to o tym, że kobieta w starożytnych Indiach w całym jej życiu nie posiadała prawa do wolności, niezależności i wolnej woli’.* Cytat z książki „Święte księgi w poprzednich religiach”, str. 168 - Ali Abdellahed Łafi.

‘Sytuacja kobiety w społeczeństwie indyjskim była podobna do sytuacji niewolnicy, gdyż pozbawiona własnej woli podlegała całkowicie mężowi, który łatwo mógł ją stracić podczas gry hazardowej’. Cytat zaczerpnięty z historii Maha Baharat (Wielka indyjska rzeź)

Po śmierci męża indyjska kobieta ani nie mogła wyjść za mąż ani w ogóle nie miała prawa do życia i dlatego w dniu śmierci jej męża palono ją wraz z nim na jednym palenisku.

Indyjskie księgi religijne mówią, że najlepsze dla żony jest rzucenie się na drewno przygotowane do spalenia jej zmarłego męża. Ceremonia palenia odbywa się w ten sposób: Kładzie się na drewnie zwłoki męża, do których podchodzi wdowa z zasłoniętą twarzą. Następnie wyższy kapłan zdejmuje z jej twarzy zasłonę, a następnie ona sama zdejmuje z ciała biżuterię, ozdoby i rozdaje je bliskim, po czym rozplata swoje warkocze i kapłan biorąc ją za rękę trzy razy okrąża drewno. Po tych czynnościach kobieta siada obok zmarłego, podnosi jego nogę w kierunku swojego czoła na znak poddania mężowi następnie siada obok głowy zmarłego i swą prawą rękę kładzie na nim. Na koniec podpalone zostają zwłoki jej męża wraz z nią, co według indyjskich ksiąg oznacza długowieczne życie małżonków w niebiosach trwające 35 milionów lat... Spalenie kobiety oznaczać ma oczyszczenie jej męża oraz rodziny jej matki, ojca i męża z wszystkich grzechów oraz spowodować, iż będzie należała do czystych i szlachetnych kobiet, których imiona będą wysławiane. Te praktyki zostały dość rozpowszechnione w Indiach, gdzie w okresie dziesięciu lat, czyli od 1815 do 1825r. spalono blisko 6 tysięcy kobiet. Kontynuowano tę praktykę do końca siedemnastego wieku, lecz później zaprzestano jej z powodu znienawidzenia przez kapłanów indyjski ich religii.

Dowodem na poniżenie kobiety i jej dramatyczną sytuację w religii hinduskiej ówczesnych czasów jest następujący fragment z prawodawstwa hinduskiego: *'Ani przeznaczenie, ani wicher, ani śmierć, ani piekło, ani jad, ani węże, ani ogień nie mogą być gorsze od kobiety'*. Cytat z książki „Cywilizacja Arabów”, **Dr.G. Lebon**. Kobieta indyjska czasami miała wielu mężów, czyli w tej sytuacji niewiele różniła się od prostytutki.

Kobieta w starożytnych Chinach

Sytuacja kobiety w starożytnych Chinach była taka, jak przedstawia ją autor książki 'Historia cywilizacji'. Mówi on, że ówczesna kobieta podlegała mężczyźnie będąc mu całkowicie posłuszną przez całe swoje życie. Była również pozbawiona praw majątkowych i społecznych. Była traktowana jako niezdolna do podejmowania jakichkolwiek decyzji, ponieważ mężczyzna był jej opiekunem, który decydował za nią we wszystkich sprawach.

Kobieta w starożytnych Chinach nie miała prawa do nauki ani do wykształcenia. Zabronione jej było wychodzić z domu. Uczyła się szyć i wykonywała wszystkie czynności, które wykonywali służący. W wieku piętnastu lat zobowiązana była do obcięcia swoich włosów, a w wieku dwudziestu lat musiała wyjść za mąż za mężczyznę, którego wybrał jej ojciec w drodze pośrednictwa.

W ówczesnych Chinach narodziny dziewczynki były nieszczęściem. W. Durant w swojej książce 'Historia cywilizacji' pisze: *'Ojcowie w swoich modlitwach prosili o narodziny chłopców. Z zasadniczych przyczyn, które powodowały złe i poniżające traktowanie matek było to, że nie mogły rodzić chłopców, którzy jako dojrzały mężczyźni są silniejsi od kobiet w pracy na roli i odważniejsi na polu walki. Dziewczynki przez swoich rodziców uważane były za ciężar, gdyż cierpliwie wychowując je musieli na koniec wysłać córki do domów ich mężów.....Zwyczaj zabijania dziewczynek był praktykowany w starożytnych Chinach już od dawna. Jeśli w rodzinie narodziło się więcej dziewczynek niż wymagała tego potrzeba, co spowodowało problemy w ich utrzymaniu, to pozostawiano je w polach, aż los je uśmiercił przez nocny mróz lub dzikie zwierzęta. Dokonywali tych czynów z zimną krwią'.*

Stare chińskie przysłowie mówi: *‘Słuchaj twojej żony, ale nie wierz jej’*.

Kobieta w starożytnym Rzymie

W. Durant w książce ‘Historia cywilizacji’ wspomina o tym, że w starożytnym Rzymie narodziny dziewczynek były źle widziane. Zwyczajem Rzymian było uśmiercanie dzieci zdeformowanych fizycznie, a także dziewczynek, stąd wynikała ich silna chęć do posiadania chłopców.

Kobieta w społeczeństwie rzymskim była traktowana jako ułomna; nie mogła podejmować jakichkolwiek decyzji, a co więcej była kierowana przez mężczyznę we wszystkich sprawach. Władzą cieszył się tylko mężczyzna i on miał pełne prawa wobec wszystkich członków jego rodziny. Do jego kompetencji należało wydanie wyroku śmierci na jego żonę w przypadku niektórych przewinień. Mężczyzna miał pełną władzę nad żonami swoich synów i wnuków. Władza ta obejmowała sprzedaż, torturowanie, wygnanie oraz zabicie kobiet.

Obowiązkiem Rzymianek było bezwzględne posłuszeństwo mężczyźnie, pokorne wysłuchanie jego żądań i spełnienie ich. Niedopuszczalny był sprzeciw kobiety i domaganie przez nią się czegokolwiek.

Ówczesna rzymska kobieta pozbawiona była spadku, który dziedziczył starszy syn i aby uniknąć dziedziczenia majątku przez kobietę, mężczyzna miał prawo przyjąć do swej rodziny, kogo chciał i wykluczyć z niej również, kogo chciał poprzez sprzedaż.

Kobieta w starożytnej Grecji

Sytuacja społeczna kobiety w starożytnej Grecji niczym nie różniła się od pozycji kobiet w wspólnotach wcześniej

wymienionych. Do tego stopnia była poniżana, że wyprowadzano ją z domu nagą. Troylong mówi o tym, że kobietę płodną zabierali z domu jej męża, aby ojczyźnie urodziła dzieci z innego mężczyzny.

Była pozbawiona prawa do kształcenia się i poniżana do tego stopnia, że nazywano ją obrzydliwością od szatana.

Nie było wówczas systemu, który chroniłby ją przed takim poniżaniem, do którego zaliczyć można również pozbawienie jej praw do spadku. Nie była uznana za kompetentną do zarządzania jej majątkiem a co więcej była pozbawiona wolności i podlegała przez całe swoje życie mężczyźnie. Nie mogła prosić o rozwód, bo to było absolutnym prawem męża. Poza tym ówcześni myśliciele greccy wzywali do zniewolenia imienia kobiety tak jak zniewolone zostało jej ciało.

Grecka kobieta w jej społeczeństwie była całkowicie poniżona, tak jak mówi autor książki „Cywilizacja Arabów”: *‘ Grecy zaliczali kobiety do poniżonych stworzeń, które nie przynoszą korzyści prócz rodzenia potomstwa i prowadzenia domu. W przypadku, gdy greczynka urodziła brzydkie dziecko spotykała ją za to kara śmierci’.*

Jak to opisał popularny wśród nich mówca Demostin: *‘Używaliśmy nierządnic dla przyjemności, kochanek dla zachowania codziennej kondycji naszych ciał zaś żon, aby urodziły nam legalne dzieci’.*

Jak więc strasznie musiało wyglądać życie kobiet w starożytnej Grecji skoro takie rzeczy opisuje ówczesnie żyjący grecki intelektualista?

Kobieta w starożytnym społeczeństwie judaistycznym

Według tradycji judaistycznej kobieta jest źródłem grzechu pierwotnego. W Biblii napisane jest, że kobieta zapoczątkowała grzech i przez nią zbłądzili wszyscy ludzie.

Sytuacja kobiety w społeczeństwie żydowskim nie była wcale lepsza od kobiet w innych społeczeństwach, gdyż ówczesne prawo poniżało ją i traktowało jako istotę, przed którą należy ostrzegać innych. Tak jak została opisana w księdze Koheleta: *‘Zwróciłem swój umysł ku temu, by poznać, badać i szukać mądrości i słusznej oceny, by poznać, że zło jest głupotą, a wielka głupota - szaleństwem I przekonałem się, że bardziej gorzką niż śmierć jest kobieta, bo ona jest siecią, serce jej sidłem, a ręce jej więzami. Kto Bogu jest miły, ten się od niej ustrzeże, lecz grzesznika ona usidli’.*

Do ojca należała absolutna władza nad jego rodziną, a zwłaszcza nad kobietami. Wynikało to z tego, iż mógł je wydać za mąż według własnej woli lub nimi obdarować kogo chciał, a także je sprzedać. Opisuje to II Księga Mojżeszowa - 21; 7-11.

W książce „Historia cywilizacji” autor pisze: *‘Nad członkami rodziny ojciec miał absolutną władzę, ponieważ to on był właścicielem gospodarstwa. On utrzymywał dzieci przy życiu jedynie pod warunkiem bezwzględnej posłuszeństwa jemu. Był panem, który miał prawo nawet będąc biednym sprzedać swoją nieletnią córkę do pracy jako służącą. Miał całkowite prawo wydać ją za mąż, za kogo chciał, a czasami zniżał się do tego, że prosił ją o zgodę’.*

Żydówka wychodząc za mąż przechodziła z rąk ojca do rąk męża jako ich własność i stanowiła część majątku męża tak jak dom, niewolnik, niewolnica, pieniądze. Dowodem na to są wersety z Biblii –II Księga Mojżeszowa-20;17.

Poza tym prawodawstwo judaistyczne zabraniało córce dziedziczenia po ojcu, jeśli posiadał on synów. Wspomina o tym IV Księga Mojżeszowa -27;8:

‘Jeżeli umrze ktoś, a nie pozostawi po sobie syna to przeniesienie jego dziedzictwo na jego córkę’.

Żona po zmarłym mężu bezwolnie staje się własnością szwagra, jeśli on zrezygnuje z niej. W Starym Testamencie czytamy:

‘Jeżeli bracia mieszkają razem, a jeden z nich umrze, nie pozostawiający po sobie syna, żona zmarłego nie wyjdzie za mąż na zewnątrz za obcego mężczyznę. Jej szwagier sprowadzi się do niej i weźmie sobie ją za żonę i ożeni się z bezdzietną wdową po swoim bracie’. (ST,V K.Mojż.25;5)

Kiedy żydówka miesiączkowała mężczyźni należący do jej rodziny nie jedli i nie pili w jej towarzystwie, nie spali z nią w jednym pomieszczeniu tylko odizolowali ją, aż oczyściła się. Prawo judaistyczne wspomina o tym: ‘Kobieta nie jest czysta już od dnia, kiedy czuje, że zbliża się miesiączka nawet, jeśli nie ma widocznego śladu. Zabrania się mężowi dotykania jej nawet małym palcem i podawania jej czegokolwiek nawet, jeśli jest to długi przedmiot, jak również zakazane jest branie od niej jakiegokolwiek rzeczy a także rzucanie do niej. Nie jest dozwolone mężczyźnie spożywać posiłków razem z nią i siedzieć przy tym samym stole chyba, że znajduje się między ich talerzami przegroda. Zabronione jest mu również picie tego, co pozostawiła jego żona w kubku i nie mogą spać na jednym łóżku ani dosiadać tego samego środka transportu. Jeśli zaś pracują w jednym pomieszczeniu, to warunkiem jest nie dotykanie siebie wzajemnie. W przypadku choroby męża i braku opieki dozwolone jest jej opiekowanie się nim pod warunkiem, że nie dotyka go bezpośrednio. Jeśli natomiast kobieta zachoruje, to jej mężowi zabronione jest opiekować się nią nawet, jeśli nie dotyka jej. Kobieta po urodzeniu dziecka staje się nieczysta. Jeśli urodzi chłopca to nieczystość trwa 7 dni, jeśli urodzi dziewczynkę to nieczystość trwa 14 dni i nie może wykapać się przez 40 dni po urodzeniu chłopca a przez 80 dni po urodzeniu dziewczynki’.

Kobieta w starożytnym społeczeństwie chrześcijańskim

W średniowieczu ojcowie Kościoła znacznie przesadzali w złym traktowaniu kobiety, gdyż uważali ją za źródło grzechu i zła, a także przyczynę wszystkich katastrof, których doznała cała ludzkość. Z tego też powodu związek między kobietą a mężczyzną nawet ten legalny został uznany za obrzydliwość, której należało unikać. O tym mówi św. Troctolien: *‘Ona jest tą istotą, przez którą szatan wchodzi do duszy człowieka i która popchnęła mężczyznę do przeklętego drzewa w ten sposób lekceważąc rozkaz Boga i zniekształcając Jego obraz(mężczyznę)’.*

Duński pisarz Wieth Knudsen opisał pozycję średniowiecznej kobiety w ten sposób: *‘Opieka nad kobietą była skąpa a wynikało to z doktryny katolickiej, która uważała kobietę za stworzenie drugiej kategorii’.* Feminizm: translated to the English by Artur Chater 187

Św. Paweł mówi: *‘A chcę, abyście wiedzieli, że głową każdego męża jest Chrystus, a głową żony mąż, a głową Chrystusa Bóg...Mężczyzna, bowiem nie powinien nakrywać głowy, gdyż jest obrazem i odbiciem chwały bożej; lecz kobieta jest odbiciem chwały mężczyzny. Bo nie mężczyzna jest z kobiety, ale kobieta z mężczyzny. Albowiem mężczyzna nie jest stworzony ze względu na kobietę, ale kobieta ze względu na mężczyznę. Dlatego kobieta powinna mieć na głowie oznakę uległości ze względu na aniołów’.*

(Nowy Testament, 11;3-7-9)

Zasady chrześcijaństwa zobowiązały kobietę do poddania się mężczyźnie i bezwarunkowego posłuszeństwa, o czym mówi św. Paweł:

‘Żony bądźcie uległe mężom swoim jak Panu, bo mąż jest głową żony jak Chrystus głową Kościoła’. (NT,5;22-23)

Angielski pisarz Bernard Shoo wspomina: *‘Na podstawie prawa angielskiego, gdy kobieta wychodzi za mąż majątki jej stają się własnością jej męża’.*

Dodatkowo religia i prawo nakazują kobiecie i mężczyźnie złączyć się wiecznym (nierozzerwalnym) związkiem małżeńskim. Znaczy to, że nawet w przypadku istniejącej nienawiści i dużych problemów między małżonkami nie mają oni prawa rozwieść się tylko pozostać w separacji, której naturalną konsekwencją będzie życie w nielegalnych związkach.

W przypadku śmierci jednego z małżonków drugie nie ma prawa powtórnie wstąpić w nowy związek małżeński. To spowodowało, że status kobiety był niski a rola jej lekceważona. Sytuacja taka przyczyniła się do negatywnej reakcji ze strony myślicieli i intelektualistów zachodnich, którzy zaczęli wzywać do bezgranicznej wolności kobiety i mężczyzny, co z kolei pogrążyło społeczeństwa zachodnie w rozkładzie moralnym.

Prawa kobiety w islamie

Po tym skrótowym przedstawieniu pozycji kobiety i jej praw w różnych społeczeństwach przed islamem przejdziemy teraz do przedstawienia pozycji kobiety i jej praw w islamie.

Islam patrzy na kobietę całościowo poprzez zainteresowanie się wszystkimi etapami jej życia, od narodzin do śmierci.

Islam dba o kobietę już od czasu jej dzieciństwa, będąc dziewczynką, potem żoną, matką i członkiem społeczeństwa. Będziemy omawiali ogólne prawa kobiety w islamie nie pomijając ważnych szczegółów. Jeśli ktoś pragnie poznać więcej informacji na ten temat zapraszamy do lektury fikhu, która skrupulatnie przedstawia prawa kobiety w islamie.

1. Prawa dziewczynki

-prawo do życia

Allah (ﷻ) nakazał rodzicom dbać o życie swoich dzieci, zarówno dziewczynki jak i chłopca i uczynił zabijanie ich wielkim grzechem. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Nie zabijajcie swoich dzieci z biedy-My damy zaopatrzenie i wam, i im.» (Qur'an 6:151)

Islam zobowiązał ojca do finansowego utrzymania swoich dzieci już od momentu ich poczęcia. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«A jeśli są brzemiennie, to łożcie na ich utrzymanie, aż złożą swoje brzemię!» (Qur'an 65:6)

-prawo do karmienia

Dziewczynka ma prawo być wykarmiona i dobrze traktowana. Ojciec ma obowiązek zapewnić swej córce zainteresowanie się jej sprawami i opiekę. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Matki pragnące w pełni wykarmić swoje dzieci będą je karmiły przez całe dwa lata. A na ojcu dziecka ciąży obowiązek zaopatrzenia ich w żywność i odzież, zgodnie z przyjętym zwyczajem.»
(Qur'an 2:233)

- prawo do wychowania i edukacji

Islam nakazał rodzicom dbać o fizyczny, umysłowy i duchowy rozwój dziewczynki. Wysłannik Allaha (ﷺ) powiedział:

„Wystarczającym grzechem dla mężczyzny jest, gdy zostawia tych, których utrzymuje.”

(Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4240)

Mowa o tym jest również w innym hadisie:

„Każdy z was jest opiekunem i każdy jest odpowiedzialny za swoich podwładnych. Władca jest opiekunem, mężczyzna jest opiekunem swej rodziny, kobieta jest opiekunką domu, męża i dzieci. Tak, więc, każdy z was jest opiekunem i każdy jest odpowiedzialny za podwładnych.” *(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.853)*

W islamie zalecane jest, aby rodzice wybierali dla swych dzieci dobre imiona, a opieka nad nimi w przypadku separacji i rozwodu należy się matce. Islam określił taki podział, dlatego, że to kobieta jest bardziej opiekuńcza i litościwsza, a to na podstawie przekazanego przez Amru bnu Szuajb(τ) hadisu, w którym jedna kobieta rzekła: O Wysłanniku Allaha! Dla tego mojego syna mój brzuch był bezpiecznym lokum, a moje piersi były karmieniem, a moje kolana były dla niego siedzeniem, a jego ojciec rozwiódł się ze mną i chce odebrać mi syna. Wysłannik Allaha (ρ) rzekł:

„Ty masz prawo do niego, skoro nie wyszłaś ponownie za mąż.”

(Sunen Abu Da'ud , Hadis Nr.2276)

- prawo do miłości i współczucia

Miłość i współczucie są potrzebne dziecku w takim samym stopniu jak jedzenie i picie i dlatego są one tak samo niezbędne dla psychiki i wychowania dziecka. Islam daje dziewczynce prawo do miłości, bo jest to religia litości i miłosierdzia.

Abu Hurajra(τ) wspomina o tym, że Wysłannik (ρ) pocałował swego wnuczka Hassana bnu Ali i to w chwili, kiedy był obecny u niego Al-Akra Ibn Habit. Wtedy Al-Akra powiedział: „Mam dziesięcioro dzieci, a nigdy żadnego nie

pocałowałem”. Wysłannik Allaha(ρ) spojrział wtedy na niego i powiedział:

„Kto nie stosuje miłosierdzia, jemu samemu miłosierdzie nie jest dane.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr.5651*)

- prawo do wykształcenia

Islam uszanował wiedzę i podniósł jej rangę. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Wywyższy Bóg - na różne stopnie - tych spośród was, którzy wierzą i którzy otrzymali wiedzę. Bóg jest w pełni świadomy tego, co czynicie!﴾ (Qur'an 58:11)

Zdobywanie wiedzy islam zaliczył do jednego z obowiązków muzułmanina i muzułmanki. Wysłannik Allaha (ρ) powiedział:

„Zdobywanie nauki jest obowiązkiem każdego muzułmanina.” (*Sunen Ibn Madża, Hadis Nr.224*)

W islamie nauczanie dziewczynek jest przyczyną podwójnego wynagrodzenia przez Allaha (ﷻ). Wysłannik Allaha (ρ) powiedział:

„Jeśli jakikolwiek mężczyzna będzie miał niewolnicę i będzie ją dobrze kształcił, wychowa w najlepszy sposób, a następnie wyzwoli ją i pojmie za żonę, to będzie miał podwójnie wynagrodzenie.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr.4795*)

- prawo do równości

Islam zobowiązał rodziców do równego i sprawiedliwego traktowania swoich dzieci obojętnie czy to chłopca czy dziewczynki. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Zaprawdę, Bóg nakazuje sprawiedliwość, dobroczynność i szczodropliwość względem bliskich krewnych! On zabrania tego, co bezecne, naganne i

występne. On was napomina - być może, wy się opamiętajcie!》 (Qur'an 16:90)

Jeśli równość i sprawiedliwość względem dzieci nie byłyby przez Kur'an i Sunnę wymagane, to zasłużyłyby na nie bardziej dziewczynki na podstawie hadisu Wysłannika(ρ):

„Bądźcie sprawiedliwi dla waszych dzieci w obdarowywaniu ich, bo jeśli faworyzowałbym kogoś spośród dzieci to byłaby to kobieta.”

(Sunen al-Bejhaki, Hadis Nr.11780)

- prawo do wyboru męża

W sprawie małżeństwa islam bierze pod uwagę zdanie kobiety, uznając go za warunek ważności aktu. Islam, zatem dał kobiecie prawo wyboru przyszłego męża. Wysłannik Allaha (ﷺ) powiedział:

„.... Kobieta nie wyjdzie za mąż, dopóki nie zostanie zapytana o zgodę. Zapytali: Jak wygląda jej zgoda? Wysłannik rzekł: Milczy.” (Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 4843)

W islamie ani ojciec kobiety ani jej opiekun nie mają prawa zmuszać jej do poślubienia kogoś, kogo ona nie akceptuje. Jest na to przekazany przez Ajszę (τ) hadis, który mówi o tym,

„że pewna młoda kobieta zwróciła się do Wysłannika (ρ) skarżąc się, że ojciec zmusza ją do małżeństwa. Wysłannik (ρ) dał jej możliwość wyboru. W efekcie wyraziła ona zgodę, ale oświadczyła, iż buntując się chciała uświadomić kobietom, że ojcowie nie mają prawa zmuszać ich do małżeństwa.”

(Mesned Imam Ahmed, HadisNr.25087)

Wysłannik(ρ) wiele uwagi poświęcił kobietom poprzez interesowanie się ich sprawami, opiekę i dobroć skierowaną do nich. Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Ktokolwiek będzie miał trzy córki lub trzy siostry albo dwie córki lub dwie siostry i będzie dobry dla nich bojąc się Allaha w ich sprawie, wejdzie do Raju.”

(Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.446)

Islam uznał troskę o dziewczynki i dobroć dla nich za jeden z powodów wejścia do raju. Jest to sposób na zachęcenie rodziców do dążenia w celu uzyskania wynagrodzenia u Allaha (ﷻ).

Aisza - Matka Wiernych(τ)powiedziała: „Pewnego dnia przyszła do mnie biedna kobieta, która trzymała na rękach dwie dziewczynki. Wręczyłam jej trzy daktyle; dała każdej z nich po jednym, a sama zaś chciała zjeść pozostałego daktyla, ale dwie córki prosiły ją o owoc. Wtedy matka przełamała daktyla i dała po połowie córkom. Spodobało mi się to, co zrobiła ta kobieta więc wspomniałam o tym Wysłannikowi (ρ), który rzekł:

„Przez ten czyn, Allah (ﷻ) zapewnił jej raj lub wybawił ją z piekła.” (Sahih Muslim, Hadis Nr.2630)

Islam nakazuje równość i sprawiedliwość między chłopcem a dziewczynką zarówno w sferze duchowej jak i materialnej. Oznacza to, że nie można faworyzować jednego z nich w obdarowywaniu, a więc wszystkim należy się po równo. Naaman bnu Baszir(τ) powiedział: „Mój ojciec podarował mi część majątku, a moja mama, Omraa bintu Rałaha powiedziała, że nie zgadza się dopóki Wysłannik Allaha nie będzie świadkiem tego podarunku. Ojciec udał się do Wysłannika tak jak żądała tego moja matka i na pytanie Wysłannika: ‘ Czy uczyniłeś tak samo wobec wszystkich twoich dzieci? Odpowiedział: Nie. Na to Wysłannik Allaha(ρ)rzekł:

„Bójcie się Allaha i bądźcie sprawiedliwi wobec waszych dzieci.” Po powrocie do domu ojciec zabrał mi ten podarunek.” (Sahih Muslim, Hadis Nr.1623)

Kwestia równego i sprawiedliwego traktowania chłopca i dziewczynki nie dotyczy jedynie spraw zewnętrznych, ale obejmuje również szczegóły życia, tak jak pocałunek. Anas(τ) przekazał: „Do mężczyzny przebywającego u Wysłannika(ρ)

przyszedł syn, a on go pocałował i posadził na swoich kolanach, zaraz po tym przyszła do niego córka, którą posadził przed sobą. Wyśłannik (p) powiedział:

„Bądź sprawiedliwy dla swoich dzieci.”

(Al-Bazzar, Hadis Nr.1893)

Skoro wspomnieliśmy o trosce, jaką islam otacza dzieci to należy przy tym skrótowo omówić stosunek islamu do sierot z takiego powodu, że sieroctwo negatywnie wpływa na psychikę dziecka i powoduje zejście na złą drogę. Pogorszyć sytuację może społeczeństwo pozbawione współczucia, które nie przestrzega praw sierot ani też nie wykonuje obowiązków w stosunku do nich.

Islam szeroko interesuje się sieroctwem zarówno chłopca jak dziewczyny i ustanowił, że troska i opieka nad sierotą należy do obowiązków najbliższej jego rodziny. W przypadku nieistnienia najbliższej rodziny obowiązkiem państwa islamskiego jest zaopiekowanie się sierotą i wychowanie go. Islam surowo potępia tych, którzy przywłaszczają sobie majątki sierot, bo Allah (ﷻ) mówi:

«Zaprawdę, ci, którzy zjadają dobra sierot, popełniając niesprawiedliwość, zjadają to, co w ich trzewiach będzie ogniem; i będą wystawieni na ogień płonący.» (Qur'an 4:10)

Prorok Muhammad (p) powiedział:

„Bardzo przestrzegam przed marnotrawieniem prawa dwóch słabych – sieroty i kobiety.” *(Al-Mustadrek, Hadis Nr.211)*

Z powyższego hadisu wynika, że ludziom, którzy nie przestrzegają praw kobiet i sierot i krzywdzą ich, towarzyszyć będzie wstyd i ciążyć na nich grzech.

Allah (ﷻ) ostrzega przed uciskiem sierot.

«Przeto sieroty - nie uciskaj!» (Qur'an 93:9)

Teksty Sunny zachęcają do opiekowania się sierotami i do dobroci w stosunku do nich. Wysłannik Allaha (p) powiedział: **"Ja i osoba, która opiekuje się sierotą i zaopatruje ją będziemy w Raju tak: Tu Wysłannik(p) pokazując trzymał razem palec wskazujący z palcem środkowym."**
(*Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 4998*)

W innym hadisie czytamy:

„Kto głaszczę głowę sieroty dla zadowolenia Allaha, za każdy włos dotknięty jego ręką będzie miał wynagrodzenie...” (*Mesned Imam Ahmed, Hadis Nr.22207*)

Islam poświęca dużo uwagi również dziecku nieznanym rodziców, gdyż prawem jego a obowiązkiem muzułmanów i państwa islamskiego jest okazanie mu zainteresowania, tak samo jak w stosunku do sieroty. O tym powiedział Wysłannik Allaha(p):

„Za dobro uczynione każdej żywej istocie jest naznaczone wynagrodzenie.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 2334*)

Poprzez troskę o sieroty islam dba o ich prawidłowy rozwój w społeczeństwie tak, aby stały się dobrymi obywatelami spełniającymi swoje obowiązki i żyjącymi normalnie.

2.Prawa żony

Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«I z Jego znaków jest to, iż On stworzył dla was żony z was samych, abyście mogli odpocząć do nich; i ustanowił między wami miłość i miłosierdzie.»
(Qur'an 30:21)

Wśród znaków świadczących o potędze Allaha (ﷻ) jest stworzenie kobiety z mężczyzny i dla mężczyzny, aby wspólnie odpoczywali zarówno fizycznie jak i duchowo. W islamie żona jest filarem utrzymującym społeczeństwo a także jego podstawą, na której buduje się rodzinę

muzułmańską. Islam dał żonie prawa i nałożył na nią obowiązki, do których zalicza się m.in.:

-prawo do ‘as-sadak’

Jest obowiązkowym darem małżeńskim od męża dla żony. Do ‘as-sadak’ nie mają prawa najbliżsi członkowie jej rodziny, jeśli nie wyrazi ona na to zgody. Bez tego daru akt małżeński nie jest ważny. ‘As-sadak’ jest mocnym dowodem na to, że kobieta posiada prawo do własności. Nawet, jeśli narzeczona zgodzi się na związek małżeński bez tego daru to i tak mężczyzna musi go jej ofiarować. Po zawarciu związku żona ma całkowite prawo do swobodnego rozporządzania as-sadak. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«I dawajcie kobietom wiana jako dar. Jeśli one jednak są dobre dla was i użyczą wam cośkolwiek z niego, to jedźcie to dla zdrowia i pomyślności.»

(Qur'an 4:4)

Po rozwodzie ‘as-sadak’ należy do żony, a mąż nic nie może z niego wziąć. Przed islamem rozwodzący się mąż miał prawo zabrać żonie część daru, dlatego Allah Najwyższy (ﷻ) określił to jako grzech i objawił:

«A jeśli chcecie zamienić żonę na drugą, a jednej z nich daliście kintar, to nie odbierajcie z tego nic! Czyż moglibyście cokolwiek zabrać, zniesławiając się i popełniając grzech oczywisty? Jakże moglibyście jej to zabrać, skoro byliście niegdyś związani, a one otrzymały od was uroczyste przyrzeczenie?» (Qur'an 4:20)

W innym wersecie Kur'anu czytamy:

«O wy, którzy wierzycie! Nie jest wam dozwolone, abyście dziedziczyli kobiety wbrew ich woli. I nie przeszkadzajcie im zabrać część tego, co im daliście,

chyba, że dopuszczą się jakiegoś wszeteczeństwa oczywistego. Obchodźcie się z nimi w sposób przyzwoity. A jeśli czujecie względem nich wstręt, to, być może, czujecie wstręt do czegoś, w czym Bóg umieścił wielkie dobro.﴾ (Qur'an 4:19)

W powyższym wersecie Allah (ﷻ) zagwarantował żonie następujące prawa:

- **zakaz** odebrania kobiecie spadku wbrew jej woli, gdyż w Arabii przed islamem (była o tym mowa), gdy umierał mąż jego najbliższa rodzina dziedziczyła jego żonę wydając ją za mąż lub nie, albo całkowicie zabraniając jej zamążpójścia, co wynikało z większego prawa do niej, jakie miała rodzina męża traktując żonę jako część majątku, który w drodze dziedziczenia przejmowała rodzina męża.

- **zakaz** utrudniania żonie życia, wyrządzania jej szkód w postaci wyzwisk, przywłaszczania jej majątku lub zakaz opuszczania domu i inne podobne krzywdy, które mąż stosuje, aby zmusić żonę do oddania jej majątku w zamian za rozwód

- **islam** pozwolił mężczyźnie utrudnić życie żonie, która popełniła wielki grzech, jakim jest cudzołóstwo, ale powinno to trwać jedynie do momentu, aż mąż odzyska dar, który ofiarował żonie przed małżeństwem i rozwiedzie się z nią.

- **nakaz** przyzwoitego traktowania żony przez męża, który powinien używać łagodnych i przyjemnych słów i czynić to, co ją zadawała.

- prawo do sprawiedliwości i równości

Jest to w przypadku, kiedy mężczyzna ma więcej niż jedną żonę. Dotyczy to takich kwestii jak zapewnienie jedzenia, ubrania, miejsca zamieszkania oraz poświęcenia tyle samo czasu każdej z żon. Prorok (ﷺ) powiedział:

„Jeśli ktoś ma dwie żony i skłania się ku jednej z nich bardziej, niż ku drugiej, to w dniu Sądu Ostatecznego przyjdzie z wykrzywioną jedną połową ciała.”

(Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4207)

- prawo do utrzymania

Mąż zobowiązany jest do utrzymania żony zapewniając jej odpowiednie mieszkanie oraz podstawowe potrzeby tj. jedzenie, ubranie. Wysłannik Allaha (ρ) powiedział:

„Bądźcie dobrzy dla kobiet, gdyż one są u was brankami(...) I na was ciąży obowiązek żywienia i ubrania ich w sposób przyzwoity...” *(Sahih Muslim, Hadis Nr.1218)*

Obowiązkiem męża jest wydawanie w miarę jego możliwości z jego majątku na potrzeby żony, bo Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Niech ten, który żyje w dostatku, wydaje według swojego dostatku! Niech ten, któremu zostało wymierzone, wydaje według tego, co dał mu Bóg! Bóg nie obciąża żadnej duszy niczym innym, niż tym, co jej dał.﴾ *(Qur'an 65:7)*

W przypadku skąpstwa męża żona może korzystać z jego majątku na zaspokojenie potrzeb własnych oraz dzieci, bez jego wiedzy. Dowodem na to jest poniższy hadis:

Hind bint Utbah(τ) powiedziała Wysłannikowi (ρ): ‘Abu Sufjan jest skąpym człowiekiem, nie łoży na mnie, ani na moje dzieci tyle ile potrzeba. Czy mogę wziąć trochę z jego majątku bez jego wiedzy?’ Prorok(ρ) odpowiedział:

‘Weź z jego majątku rozsądnie, aby zaspokoić podstawowe potrzeby twoje i dzieci.”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.5049)

W przypadku, jeśli mąż nie może utrzymać żony lub jest nieobecny i nie pokrywa kosztów związanych z jej utrzymaniem oraz odmawia towarzyszenia żonie, co szkodzi

jej, ma ona wówczas prawo na własną prośbę wnieść pozew o rozwód. Abi az-Zinad przekazał:

„Zapytałem Saida bnu al-Musejib, co w przypadku, jeśli mężczyzna nie jest w stanie utrzymać swojej żony? Powiedział: Będą rozdzieleni. A ja znów zapytałem: Czy to jest według Sunny? Said odpowiedział: Tak”.

(Sunan al-Bejhaki, Hadis Nr. 15485)

Imam Szafii powiedział, że prawdopodobnie Saidowi chodziło o Sunnę Wysłannika Allaha(ρ).

- prawo do spania i współżycia z mężem

Są to ważne kwestie, których zaspokojenie należy do obowiązków męża po to, by żona nie szukała niemoralnych i nielegalnych kontaktów z obcym mężczyzną. Żona potrzebuje czułości i zainteresowania ze strony małżonka tak, aby ich potrzeby seksualne zostały zaspokojone. Islam zabronił oddania się nieustannej ascezie w celu dopełnienia wszystkich obowiązków związanych z powyższą kwestią. Dowodem na to jest przekazany przez Salmana Alfarisi (τ) hadis: „W tym czasie, kiedy odwiedziłem Abu Dardaa (τ) w jego domu, zastałem tam jego żonę skarżącą się na niego, iż nie korzysta z przyjemności życia doczesnego, a tylko modli się w nocy i pości w dzień. Abu Dardaa (τ) przyniósł posiłek, którego nie skosztował więc poprosiłem go, aby zjadł ze mną. Odparł:

Poszczę. Powiedziałem: Na Allaha! Musisz zjeść! Zjadł więc ze mną. Potem nocowałem u niego i widziałem jak Abu Dardaa wstaje w środku nocy z zamiarem pomodlenia się modlitwy nadobowiązkowej. Nie pozwoliłem mu na to mówiąc: ‘Masz obowiązki wobec twojego ciała, wobec Allaha, żony i rodziny. Pość i jedz, módl się i śpij z żoną. Oddaj każdemu należne mu prawa. Kiedy zbliżała się modlitwa poranna powiedziałem do Abu Dardaa: Teraz jeśli chcesz

wstań i módl się. Wstał, modlił się a potem razem poszliśmy do meczetu. Wysłannik (ρ) usłyszawszy tę historię powiedział:

„Salman miał rację.” (*Sahih al- Buchari, Hadis Nr.1867*)

Muzułmański uczony Ibnu Hazm powiedział: ‘Obowiązkiem mężczyzny -będącego w stanie- jest współżycie ze swoją żoną przynajmniej raz w okresie jej czystości(między cyklami miesiączki); czyniąc przeciwnie, popełnia on grzech.

Potwierdzeniem tego są słowa Allaha (ﷻ): „A kiedy się oczyszczą, to przychodźcie do nich, tak jak nakazał wam Bóg.”

Prawem żony-aczkolwiek może z niego zrezygnować- jest, aby nieobecność męża spowodowana podróżą nie trwała dłużej niż sześć miesięcy. Wynika to z czynu kalifa Omara Ibnu al-Chattab(τ),

„który słysząc poezję pewnej kobiety wyrażającą jej ból spowodowany nieobecnością męża, udał się do swojej córki i zapytał ją o to, ile czasu jej zdaniem kobieta wytrzymałaby bez męża. Córka odrzekła, że sześć miesięcy. Na tej podstawie kalif Omar(τ) ustalił, że mężczyzna nie może odbywać służby wojskowej nieprzerwanie przez sześć miesięcy.”

(*Musannaf Abderrazak , Hadis Nr. 12594*)

Dochowanie tajemnic żony i zatajenie jej wad dotyczących wyglądu zewnętrznego, zachowania oraz wszystkiego, co dotyczy jej intymnego życia, aby to nie stało się tematem rozmów obcych ludzi. Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Spośród najgorszych ludzi, najniższą pozycję u Allaha (ﷻ) w Dniu Sądu Ostatecznego będzie miał mężczyzna, który mówi z żoną w tajemnicy, a potem idzie i opowiada o jej sekrecie.” (*Sahih Muslim, Hadis Nr.1437*)

-prawo do dobrego traktowania

-żona ma prawo ze strony męża do traktowania jej z godnością i szacunkiem nawet w przypadku, gdy nienawidzi on w niej jakiejś cechy, a to na podstawie słów Allaha (ﷻ):

«Obchodźcie się z nimi w sposób przyzwoity. A jeśli czujecie względem nich wstręt, to, być może, czujecie wstręt do czegoś, w czym Bóg umieścił wielkie dobro.» (Qur'an 4:19)

-nawet, jeśli mąż nienawidzi swojej żony, nie może jej poniżyć ani źle traktować tylko musi okazywać jej litość i traktować ją dobrze lub dać jej rozwód nie krzywdząc jej. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Rozwód jest możliwy dwa razy. Potem więc albo ją zatrzymacie zgodnie ze zwyczajem, albo dacie jej całkowitą wolność, uprzejmie ją traktując.»

(Qur'an 2:229)

-biorąc pod uwagę to, że doskonałość jest rzeczą nieosiągalną Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„Bądźcie dobrzy dla kobiet, gdyż kobieta jest stworzona z żebra, a najbardziej wykrzywiony jest jego wierzchołek, którego jeśli będziesz chciał wyprostować złamie się, a jeśli zostawisz go, to będzie cały czas krzywy. Tak więc bądźcie dobrzy dla kobiet.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 3153*)

- mąż powinien wykazać się cierpliwością i wyrozumiałością tolerując wady i błędy żony po to, aby nie dopuścić do rozpadu małżeństwa. Jeśli mąż wypomina żonie jej ułomności to przeciwwagą dla niego powinny być jej zalety. Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„Niech wierny nie nienawidzi wiernej, jeśli nienawidzi pewnej cechy jej charakteru, skoro inna go zadowala.”

(*Sahih Muslim, Hadis Nr.1469*)

-mąż powinien być miły i uprzejmy dla swej żony, bo Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„Najpełniejszą wiarę spośród wiernych mają najbardziej moralni a najlepsi spośród was, to najlepsi dla swych żon.” (Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4176)

-branie udziału razem z żoną w różnego rodzaju rozrywkach, bo Aisza(رضي الله عنها) powiedziała:

„Pewnego dnia ścigając się z Prorokiem wyprzedziłam go. Później, gdy przytyłam biegaliśmy i tym razem Prorok wyprzedził mnie i powiedział: To za tamten raz.”

(Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4691)

Ponadto islam zaliczył rozrywkę do praw żony, gdyż Wysłannik Allaha (ﷺ) powiedział:

„... Wszystkie rozrywki, którym oddaje się mężczyzna są marnowaniem czasu oprócz strzelania z łuku, jazdy konnej i zabawy z żoną.” (Sunen al-Bejhaki, Hadis Nr. 19517)

-mąż ma obowiązek chronić majątek żony i nie rozporządzać nim, jak tylko za jej pozwoleniem i nie ma prawa wziąć z niego cegokolwiek bez jej zgody. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿I nie zjadajcie sobie nawzajem majątków nadaremnie.﴾ (Qur'an 2:188)

- w sprawach dotyczących małżeństwa, rodziny, domu i wszystkich wspólnych spraw mąż ma obowiązek naradzać się z żoną. Nie jest rozsądne ze strony męża podejmować decyzje samemu nie przyjmując opinii i zdania żony. Narada jest rzeczą pożądaną w małżeństwie gdyż rodzi większe zrozumienie i miłość między żoną a mężem. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Ich sprawa jest naradą między nimi.﴾ (Qur'an 42:38)

- mąż nie powinien wywyższać się i być zadufanym w sobie, lecz powinien pomagać żonie w pracach domowych, bo

Wysłannik(ρ) samodzielnie szył swe ubrania oraz naprawiał buty i pomagał swoim żonom w niektórych czynnościach domowych. Zapytano Aiszę(τ), żonę Proroka(ρ) o to, co Wysłannik(ρ) robił w domu. Aisza (τ) odpowiedziała:

„Służył swej rodzinie, aż nadchodził czas modlitwy i szedł do meczetu.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 644*)

Wysłannik Allaha (ρ) jest dla nas dobrym przykładem.

-unikanie wynajdywania i wytykania błędów żony.
Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Jeśli któryś z was jest nieobecny w swoim domu niech nie przychodzi do niego nocą.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr.4946*)

Z tego hadisu wynika, że mąż nie powinien z podróży przyjeżdżać nagle w nocy nie uprzedzając żony o swoim przyjeździe, a to, dlatego, że może zastać ją w niezręcznej sytuacji, która będzie dla niej krępująca i to może spowodować w nim negatywne uczucia wobec niej.

-unikanie krzywdzenia żony mową, która rani jej uczucia i wywołuje smutek, na podstawie wypowiedzi Wysłannika(ρ) skierowanej do pytającego: „O Proroku, jaki mamy obowiązek wobec naszych żon? Wysłannik (ρ) odrzekł:

„Żywi ją z tego, co sam posiada i ubiera z tego, co ma, jeśli jest w stanie i nie wolno jej bić po twarzy, ubliżać a oddalać się (w przypadku jej nieposłuszeństwa) od niej tylko w domu.” (*Sunen Abu Dałud, Hadis Nr.2142*)

-jeśli żona nienawidzi swego męża ma prawo zażądać rozwodu, pod warunkiem, że odda swój as-sadak, który otrzymała od męża przed małżeństwem, chyba, że mąż go nie chce, to może ona zatrzymać go. Dowodem na to jest poniższy hadis. Do Proroka(ρ) przyszła pewna kobieta i rzekła:

„Na Boga nie mam do Sabita(do męża) żadnych zastrzeżeń w sprawach religii czy moralności(...), ale nienawidzę go”. Wtedy Prorok spytał ją: „Czy oddasz mu

jego ogród(jej as-sadak)?Kobieta odpowiedziała: Tak(...).Usłyszawszy to Prorok nakazał jej mężowi, aby odebrał ogród i nie żądał niczego więcej.”

(Sunen Ibnu Madża, Hadis Nr.2057)

-ochrona honoru i godności żony. Wyśłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Trzej nie zaznają Raju: niedobry i nieposłuszny rodzicom, ten, który nie reaguje na cudzołóstwo kobiet swojej rodziny(ad-dajjus) oraz kobiety upodabniające się do mężczyzn.”

(Al- Mustadrak, Hadis Nr.244)

-okazywanie żonie dużego zainteresowania i dbanie o to, aby nie odwiedzała miejsc zakazanych (gdzie nie przestrzega się moralnych zasad). Prorok(ρ) powiedział:

„Zaprawdę Allah zazdrości i wierzący zazdrości, ale zazdrość Allaha to Jego niezadowolenie z tego, że sługa wszedł w zakazane.”

(Sahih Muslim, Hadis Nr. 2761)

* W tym hadisie zazdrość oznacza pozytywną cechę.

Islam nakazuje umiarkowanie w zazdrości, bo Wyśłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Jest zazdrość, którą Allah lubi i taka, której Allah nienawidzi, a umiłowana przez Allaha zazdrość to ta, która wynika z silnych podejrzeń, a znienawidzona przez Allaha zazdrość to ta bez podejrzeń.”

(Sunen Ibnu Madża, Hadis Nr.1996)

3. Prawa matki

Allah (ﷻ) przyznał prawa matce, o czym czytamy w Kur’anie i porównał jej prawa do praw wobec Allaha (ﷻ), co jest dowodem na silny związek z dogmatem religii. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«I postanowił twój Pan, abyście nie czcili nikogo innego, jak tylko Jego; i dla rodziców - dobroć! A jeśli jedno z nich lub oboje osiągną przy tobie

starość, to nie mów im: "precz!" i nie popychaj ich, lecz mów do nich słowami pełnymi szacunku! Pochylaj ku nim skrzydło łagodności, przez miłosierdzie, i mów: "Panie mój, bądź dla nich miłosierny, tak jak oni byli, wychowując mnie, kiedy byłem mały.》 (Qur'an 17:23)

-Allah (ﷻ) nakazał być dobrym, posłusznym, łagodnym i kochającym dla matki, bo dobroć dla rodziców jest bramą do Raju. Mówi o tym hadis: „W czasie wojny pewnego dnia Dżahima(τ) zapytał Proroka(ρ): ‘O Wysłanniku Allaha(ρ)chcę walczyć i proszę cię o radę?’ Wysłannik(ρ) zapytał:

„Czy twoja matka żyje?” Mężczyzna odpowiedział: Tak. **Prorok rzekł: „Towarzysz jej, gdyż raj jest pod jej stopami”.** (Al –Mustadrak, Hadis Nr. 7248)

-ze względu na słabszą pozycję kobiety w oczach społeczeństwa islam dał pierwszeństwo matce przed ojcem w kwestii posłuszeństwa, dobroci i współczucia w celu utwierdzenia zagwarantowanych kobiecie praw. Abu Hurajra(τ) przekazał, że pewien mężczyzna zapytał Proroka(ρ):

„Kto jako pierwszy jest godny przyjaźni, a on odpowiedział: „Twoja matka”, zapytany kto jeszcze, odparł: „Twoja matka”. Pytany po raz trzeci: Kto? Rzekł: „Twoja matka”. Dopiero za czwartym razem Prorok odpowiedział: „Ojciec”. (Sahih al-Buchari ,Hadis Nr.5626)

Znaczenie tego hadisu jest takie, że matka posiada 3 –krotnie większe prawo niż ojciec do posłuszeństwa ze strony dzieci, a to z powodu trudów związanych z ciążą, porodem i karmieniem. Są to trzy sprawy, które wynikają z naturalnych predyspozycji kobiety. Natomiast w kwestii wychowania następuje podział obowiązków między żoną a mężem.

Kobieta nosi ciążę, a płód w jej łonie żywi się pożywieniem, które ona spożywa i rozwija się kosztem jej zdrowia przez dziewięć miesięcy. Kolejnym etapem jest karmienie piersią

narodzonego dziecka przez dwa lata przez kobietę, która chce kontynuować karmienie do końca. Mówi o tym Allah (ﷻ):

**«I nakazaliśmy człowiekowi, co do jego rodziców: -
Matka nosiła go pośród wielu trudów, a odłączenie
jego nastąpiło po dwóch latach - "Bądź wdzięczny
Mnie i twoim rodzicom!
Do Mnie zmierza wędrowanie!» (Qur'an 31:14)**

-religia nakazuje dzieciom posłuszeństwo wobec ich matki oraz wykonanie jej nakazów pod warunkiem, że nie będą one sprzeczne z islamem, ponieważ zadowolenie Allaha (ﷻ) jest priorytetem. Absolutnie nie oznacza to zwracanie się do matki z mniejszym szacunkiem, przeciwnie należy zwracać się do niej z miłosierdziem, dobrocią i łagodnością. Stwórca Jedyny(I) mówi:

**«A jeśli oni będą jednak próbowali zmusić cię, żebyś
Mi dodawał współtowarzyszy - o czym nie masz
żadnej wiedzy - to nie słuchaj ich! Jednak zachowuj
się w stosunku do nich na tym świecie w sposób
godny! Idź drogą tych, którzy się do Mnie
nawrócili.» (Qur'an 31:15)**

-dowodem na wielkość praw, jakie posiadają rodzice jest to, że Allah (ﷻ) połączył zadowolenie rodziców z Jego zadowoleniem a gniew rodziców z Jego gniewem. Celem tego jest przygotowanie szlachetnego życia dla rodziców przez ich dzieci. Wysłannik Allaha (p) powiedział:

„Zadowolenie Allaha jest w zadowoleniu rodzica a gniew Allaha jest w gniewie rodzica.” (Sahih Ibnu Habbān , Hadis Nr.429)

Allah zaliczył zadowolenie rodziców i posłuszeństwo im do powodów wejścia do raju a ich gniew i nieposłuszeństwo im do powodów wejścia do piekła. Abu Umama (τ)przekazał, że pewien mężczyzna zapytał:

„O Wysłanniku Allaha, jakie są obowiązki dzieci względem rodziców? Odpowiedział: Oni(rodzice) są twoim rajem i piekłem.” *(Sunen Ibnu Madża, Hadis Nr. 3662)*

-islam przedkłada posłuszeństwo wobec rodziców i troskę o nich nad wykonanie nadobowiązkowych form czczenia. Abu Hurajra(τ) przekazał, że Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Tylko trzech przemówiło będąc w kołysce: Jezus (ﷺ) i niemowlę – świadek Dżurajdża, którego historia jest następująca: Wśród dzieci Izraela żył bardzo bogobojny człowiek o imieniu Dżurajdż. Zbudował on dla siebie świątynię, w której czcił Allaha. Pewnego dnia, gdy się modlił wołała go matka. Słyszając to zapytał siebie: „ O Boże, co mam wybrać, modlitwę czy posłuszeństwo matce? Jednak dokończył modlitwę a matka odeszła. Drugiego i trzeciego dnia historia powtórzyła się, aż matka prosiła Allaha mówiąc: ‘Zanim mój syn umrze niech doświadczy pokusy ze strony nierządnic.’

Pewnego dnia lud Izraela chwalił pobożne życie Dżurajdża. Słyszając to pewna piękna nierządnicą postanowiła uwieść go. Poszła więc do Dżurajdża, ale on zdecydowanie jej odmówił. Po tej porażce nierządnicą udała się do pasterza, znajomego Dżurajdża i cudzołożyła z nim, czego konsekwencją była ciąża. Gdy urodziła dziecko oznajmiła wszystkim, iż ojcem jego jest Dżurajdż. Wzburzony lud Izraela wyprowadził Dżurajdża ze świątyni bijąc go i niszcząc jego święty przybytek. Dżurajdż zapytał ludzi: ‘Dlaczego tak czynicie?’ Ludzie odpowiedzieli: ‘Bo cudzołożyłeś z tą nierządnicą i jesteś ojcem jej dziecka!’. Zapytał: ‘Gdzie to dziecko?’ Przynieśli niemowlę, ale Dżurajdż postanowił najpierw pomodlić się, gdy zaś skończył dotknął dziecka i skierował do niego pytanie: ‘Kto jest twoim ojcem?’ Niemowlę odpowiedziało; ‘Pasterz’. Lud słyszając to zaczął przeproszać Dżurajdża oddając mu wielki szacunek i obiecując zbudować dla niego świątynię ze złota. Odpowiedział: ‘Odbudujcie ją taką, jaka była, z gliny. Tak też uczynili. Etc..”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 3253)

Posłuszeństwo wobec rodziców jest sprawą ważniejszą nawet od dżihadu z wyjątkiem tego, który jest obowiązkiem każdego muzułmanina(fard ajn). Abdullah bnu Amru bnu al-As(τ) przekazał:

„Pewien mężczyzna przyszedł do Proroka i powiedział: ‘Skladam ci przysięgę emigracji i walki na drodze Allaha oczekując Jego wynagrodzenia’. Prorok zapytał: ‘Czy twoi rodzice żyją?’ ‘Odpowiedział:’ Tak, oboje żyją’ Na to Wysłannik(ρ): ‘Czy chcesz wynagrodzenia od Allaha? Ów mężczyzna odparł, że tak. Wysłannik wówczas rzekł: ‘Wróć do swoich rodziców i bądź dobry dla nich.’

(Sahih Muslim, Hadis Nr. 2549)

-islam został objawiony między innymi po to, aby polepszyć i umocnić więzi między ludźmi jak również, aby nałożyć obowiązek dobroci w stosunku do rodziców nawet, jeśli są oni innego wyznania. Asma(τ) przekazała:

„Zapytałam Wysłannika Allaha(ρ) czy powinnam utrzymywać kontakty z moją matką, czczącą bożki. Wysłannik powiedział: Tak. Bądź w kontakcie z nią.”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 2477)

-islam ostrzega dzieci przed nieposłuszeństwem wobec rodziców oraz przed nieuszanowaniem ich praw. Wysłannik Allaha (ρ)powiedział:

„Allah zabronił wam nieposłuszeństwa wobec matek..., pogrzebania dziewczynek i nie zaleca wam gadulstwa, zadawania niepotrzebnych pytań i trwonienia pieniędzy.” *(Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 5630)*

-w celu zachęcenia dzieci do większego zainteresowania się rodzicami Wysłannik(ρ) przekazał, że prawość i dobroć względem rodziców powodują wysłuchanie przez Allaha (ﷻ) prośb. Przykładem tego jest hadis Wysłannika Allaha(ρ):

„Trzech mężczyzn wyruszyło w drogę. Podczas wędrówki zatrzymali się w grocie by przenocować. Gdy siedzieli w

jaskini spadła skała zamykając im wyjście. Radzili się wzajemnie i uznali, że nic nie jest w stanie uratować ich jak tylko prośby do Allaha przez wspomnianie dobrych czynów, których w życiu dokonywali. Jeden z nich powiedział: 'Miałem rodziców w podeszłym wieku i zawsze przed ich snem przynosiłem im mleko. Pewnego razu, gdy wróciłem późno do domu zastałem rodziców śpiących, więc czekałem z mlekiem aż do rana, gdy się obudzili i wtedy podałem go im do picia. O Allahu! Jeśli ten czyn dokonałem dla Twojego zadowolenia to odsuń tę skałę. Skała nieco przesunęła się, ale i tak nie mogli wyjść z groty. Drugi z podróżnych powiedział: 'Najbardziej ukochaną osobą dla mnie była moja kuzynka, którą chciałem uwieść, ale ona odmówiła mi. Pewnego dnia wróciła do mnie będąc w trudnej sytuacji finansowej. Dałem jej pieniądze w zamian za nierząd. Zgodziła się, ale w ostatniej chwili poprosiła mnie o zawarcie związku małżeńskiego. Było mi wstyd za mój grzech i opuściłem ją zostawiając jej pieniądze. O Allahu! Jeśli ten czyn dokonałem ku Twojemu zadowoleniu to odsuń tę skałę. Skała nieznacznie przesunęła się, ale otwór był jeszcze za mały, aby mogli wyjść z groty.

Trzeci z nich powiedział: 'Zatrudniłem pracowników, których regularnie opłacałem z wyjątkiem jednego pracownika, który odszedł nie odebrawszy swojego wynagrodzenia. Pieniądze te przeznaczyłem na inwestycje. Gdy ów pracownik przyszedł do mnie po należne mu wynagrodzenie wskazałem na żywy inwentarz mówiąc, że wszystko to należy do niego. Pracownik nie ukrywał zakłopotania, lecz ja wytłumaczyłem mu, że jest to jego majątek. Zabrał więc wszystko i odszedł. O Allahu! Jeśli mój czyn był dla Twojego zadowolenia to odsuń tę skałę.

Skała odsunęła się do takiego stopnia, że możliwe było wyjście z jaskini.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 2152*)

-w islamie prawość i posłuszeństwo wobec rodziców jest ekspiacją za grzechy. Abdullah bnu Omar(τ) powiedział:

„Pewien mężczyzna zapytał Wysłannika Allaha: ‘Popęlniłem wielki grzech, czy jest sposób na zmazanie go?’. Wysłannik zapytał: Czy twoi rodzice żyją? Powiedział: Nie. Prorok ponownie zapytał: A czy masz ciotkę? Mężczyzna odpowiedział: Tak. Wysłannik rzekł: Okazuj jej dobroć.” (*Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.435*)

Islam ustanowił, że ciotka(siostra matki) cieszy się taką samą pozycją jak matka, bo Wysłannik Allaha (p) powiedział:

„Ciotka ma status matki.” (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 2552*)

-islam ustanowił, że dobroć względem rodziców musi być okazywana nawet po ich śmierci ich bliskim. Malik bnu Rabi’a(τ) powiedział:

„Pewnego dnia, gdy siedzieliśmy u Wysłannika Allaha(p) przyszedł mężczyzna z plemienia Beni Salama i zapytał Proroka: Czy mogę okazać szacunek moim rodzicom po ich śmierci? Wysłannik(p) odpowiedział: Tak. Możesz prosić Allaha o błogosławieństwo i przebaczenie dla nich, wypełnić ich zobowiązania oraz utrzymywać więzy rodzinne i hojnie traktować ich przyjaciół”.

(*Sunen Abu Dawud, Hadis Nr.5142*)

4. Prawo kobiety jako jednostki

-islam zobowiązał muzułmanów do dobrego traktowania kobiety i szacunku dla niej. Wysłannik Allaha(p) powiedział:

„Wierny w stosunku do wiernego jest jak budowla, której każda część wspiera pozostałe części- i tu Prorok(p) złożył obie ręce przeplatając palce”. (*Sahih al-Buchari, Hadis Nr.467*)

- jeśli kobieta jest ciocią ze strony matki lub ojca albo bliską krewną jest zaliczana do rodziny, z którą islam nakazuje

utrzymywać kontakty natomiast zerwanie ich zaliczył do wielkiego zła. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Czy wy może, jeśli się odwróciacie, będziecie mogli szerzyć zgorszenie na ziemi i rozrywać wasze związki pokrewieństwa?» (Qur'an 47:22)

Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„Nie uzna raju zrywający” (tzn. więzy rodzinne).

(Sahih Muslim, Hadis Nr. 2556)

Dobroć okazywana bliskim jest przez Allaha (ﷻ) wynagradzana podwójnie. Wysłannik(ﷺ) powiedział:

„Sadaka (dar) ofiarowana dla biednego jest policzona jako jedna sadaka natomiast sadaka dana bliskim jest jak podwójna sadaka; jedna jako dar, a druga jako utrzymywanie więzów rodzinnych.”

(Sahih Ibnu Chuzejma, Hadis Nr. 2067)

- jeśli kobieta jest sąsiadką to należą się jej dwa prawa; prawo islamu i prawo sąsiedztwa. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«Czczycie Boga i nie dodawajcie współtowarzyszy! Okazujcie dobroć rodzicom i bliskim krewnym, i sierotom, i biednym, sąsiadowi bliskiemu krewnemu i sąsiadowi, który jest wam obcy, i towarzyszewi będącemu u boku.» (Qur'an 4:36)

Ludzie zatem są zobowiązani do dobrego traktowania kobiety mieszkającej w ich sąsiedztwie przez odwiedzanie i pomaganie jej. Powiedział o tym Wysłannik Allaha(ﷺ):

„Ciagle anioł Gabriel zachęcał mnie do dobrego traktowania sąsiada, aż pomyślałem, że będzie miał prawo dziedzictwa.”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 5668)

Islam zabrania wyrządzania jakiegokolwiek krzywdy sąsiadom. Połaniec(ﷺ) mówi:

„Na Allaha, nie wierzy, na Allaha, nie wierzy, na Allaha, nie wierzy”. Zapytano: „Kto, Posłańcu Allaha?” Odpowiedział: „Ten, którego sąsiedzi nie zaznają spokoju od niego.” *(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.5670)*

-w celu zapewnienia kobiecie należnych jej praw islam nakazał pomagać kobiecie w załatwianiu jej spraw zaliczając to do dobrych czynów. Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„Interesujący się sprawami wdowy i sieroty jest jak walczący na drodze Allaha lub modlący się w nocy i poszczący w dzień.” *(Sahih al-Buchari, Hadis Nr. 5038)*

Towarzysze Wysłannika(ﷺ) interesowali się sprawami swoich sąsiadów, a zwłaszcza potrzebujących i kobiet. Talha (رضي الله عنه) przekazał: „Pewnej nocy Książę Wiernych- Omar Ibnu Chattab wyszedł, a ja szedłem za nim. Zobaczyłem, że Omar (رضي الله عنه) wchodzi do czyjegoś domu. Następnego dnia wiedząc, który to dom wszedłem i ujrzałem starszą, kaleką i niewidomą kobietę. Zapytałem jej, co chciał mężczyzna, który poprzedniego dnia odwiedził ją. Ona rzekła, że ten mężczyzna opiekuje się nią od dłuższego czasu dbając o jej osobiste sprawy. Talha(رضي الله عنه) pomyślał: ‘Omar(رضي الله عنه) nie zasługuje na to, aby go śledzić’.

Ze względu na obszerny temat przedstawiliśmy tylko niektóre i najważniejsze z kobiecych praw i obowiązków. Mamy nadzieję, że omówiona przez nas kwestia praw kobiety uświadomiła czytelnikowi, że islam uszlachetnił kobietę i podniósł jej rangę.

Wątpliwości wokół kobiety

Przy omawianiu statusu kobiety w islamie nie możemy pominąć wątpliwości, jakie krążą wokół samej kobiety. Celem ludzi rozpowszechniających te wątpliwości jest oczernianie islamu i przedstawienie złego obrazu kobiety w islamie-

religii, która od samego początku chroni jej godność, honor, dumę i cnotę.

Wątpliwości, które krążą wokół kobiety w islamie i jej praw biorą swój początek na organizowanych różnego typu kongresach poświęconych prawom kobiet, a tak naprawdę mających ukryte cele pod płaszczykiem walki o wolność i równość kobiet. Dlaczego np. na nie porusza się tematów związanych z prawami dzieci, ludzi niepełnosprawnych i bezrobotnych oraz słabszych obu płci, którzy na całym świecie są dyskryminowani ze względu na ich religię i status społeczny? Dlaczego nie organizuje się konferencji i różnego rodzaju kongresów dla przedyskutowania problemów ludzi słabych i pokrzywdzonych, którzy domagają się od swoich krwiopiców oddania im należnych praw? Dlaczego dyskutuje się wyłącznie o tych kwestiach, o których ludzie nieposiadający dostatecznej wiedzy o islamie mają negatywne wyobrażenie? Skrótowno, do złudnych, pozornych celów zaliczamy:

- Nakierowanie przez ludzi mających w tym pewien interes, opinii publicznej zarówno w świecie muzułmańskim jak i niemuzułmańskim na mniej znaczące sprawy społeczeństw, podczas gdy borykają się one z ważniejszymi problemami. My muzułmanie doskonale wiemy, iż te skupiające ogólną uwagę sprawy są błahe i niepodlegające dyskusji, bo islam wyjaśnił je i wydał o nich stosowne orzeczenie. Ci fałszywi ludzie przedstawiają się jako dobrzy doradcy, poszukujący prawdy, obrońcy praw kobiety, aby pozyskali ją do swoich szeregów. A następnie stanie się ona pionkiem w ich rękach i będą manipulować nią jak chcą i stanie się przynętą, która wabić będzie tego, który będzie celem, aby dołączył do ich grupy.

- Praca na rzecz rozpowszechnienia rozpusty w społeczeństwach, bo wrogom łatwiej jest zawładnąć zdemoralizowanym społeczeństwem i wykorzystać jego bogactwa gdyż jego siła ludzka, która jest tarczą ochronną społeczeństwa zostaje zepsuta i daleka od wszelkich zobowiązań finansowych i społecznych. Profesor Henry Makow mówi: „Wojna Zachodu przeciw wspólnotie arabsko- muzułmańskiej na aspekty polityczne, kulturowe i moralne gdyż jej celem są bogactwa tej wspólnoty jak również zawładnięcie najcenniejszym, co posiada: religia, skarby kulturowe i moralne a co dotyczy kobiety zamiana hidżabu na bikini i co związane jest z tym.

Jeśli kierują się szczerością to zainteresowanie się kobietą nie jest ograniczone do żądania jej praw w jednym wieku a lekceważenie jej w innym czasie. Gdzie jest żądanie praw jej jako matki i praw jej jako osoby starszej , która potrzebuje większej troski. Dowodem na to są rozpowszechnione domy starców w tych krajach, które głoszą wolność kobiety i obronę jej praw. Byłoby piękniej i lepiej gdyby prawa kobiet były im oddane z intencją zadowolenia Allaha (ﷻ) i z obawą przed Jego bolesną karą w przypadku lekceważenia tych praw a nie danie jej praw wyłącznie siłą prawa a w przypadku braku prawa jej prawa są pogwałcone. Dziwię się tym gazetom publikującym piękne i kuszące kobiety specjalnie zapominając o tych mniej ładnych i starszych kobietach. Czy one wszystkie nie są równymi kobietami, a może jest to reklama towaru?

- Ukryta nienawiść niektórych fanatyków religijnych do islamu i jego wyznawców. Na kongresie odbywającym się w r. 1935 w Jerozolimie Samuel Zwimer- przewodniczący organizacji ds. chrystianizacji w ten oto sposób przemówił do chrześcijańskich misjonarzy: *‘Działalność misyjna, do*

której przez kraje chrześcijańskie zostaliście powołani i którą macie zrealizować w krajach mahometańskich ma polegać nie na nawrócenia muzułmanina na chrześcijaństwo, bo w ten sposób naprowadzicie go na drogę prostą i uszlachetnicie, ale zadaniem waszym jest oddalić go od islamu tak, aby stał się stworzeniem pozbawionym kontaktu z Bogiem, co spowoduje zerwanie więzi z moralnością, na której opierają się wspólnoty. Dzięki temu zadaniu staniecie się przodującą grupą w podboju kolonialnym w krajach islamskich.

Inny mówi: 'Jeżeli będzie mogli wyprowadzić (na zewnątrz) kobietę lub pozyskamy jej przychylność to osiągnęliśmy sukces'???

A jaki może być inny sukces jak nie rozpowszechnienie rozpusty w celu zawładnięcia państwem i ludźmi. Poprzez poruszanie takich wątpliwych kwestii celem jest oczernieniem islamu i zamazaniu prawdy o nim, lecz nie będą tego w stanie uczynić jedynie w ich własnych myślach. Wrogość i uprzedzenie są kierowane wyłącznie do islamu i muzułmanów. Allah (ﷻ) mówi:

«I nie będą nigdy z ciebie zadowoleni ani wyznawcy judaizmu, ani chrześcijanie, dopóki nie pójdziesz za ich religią. Powiedz: "Zaprawdę, droga Boga - to jest droga prawdziwa!" I zapewne, jeśli ty pójdziesz za ich namiętnościami - po tym, jak przyszła do ciebie wiedza - nie będziesz miał przed Bogiem ani opiekuna, ani pomocnika.» (Qur'an 2:120)

Zamiarem poruszania tych spornych kwestii dotyczących praw kobiety w islamie jest pozbawienie jej cnoty i godności i prowadzenie jej ku rozpucie na wzór kobiety zachodu, która brana za przykład. Proponuję, aby każda kobieta, muzułmanka czy też nie, czytająca tę pracę zastanowiła się nad tym, czy pozycja, którą osiągnęła w dzisiejszych czasach kobieta Zachodu zachowuje jej godność czy też ją poniża. Oto

fragment wypowiedzi Prof. Henry Makowa: ‘ Młoda amerykańska kobieta prowadzi pozbawione wstydu rozpustne życie. Przed ślubem dziesiątki chłopaków chodziło z nią w efekcie, czego straciła swoje dziewictwo, będące częścią jej atrakcyjności stając się oziębłą i egoistyczną pozbawioną szczerych uczuć i prawdziwej miłości. Społeczeństwo amerykańskie ukierunkowuje kobietę ku męskim zachowaniom, co usposabia ją do agresywności i zmienności zachowań, przez co nie naddaje się ona na żonę ani na matkę, a tylko jest obiektem zaspokojenia seksualnych żądz mężczyzny. Straciła naturalne zdolności obdarzania miłością, rodzenia i wychowywania dzieci. Macierzyństwo, które polega na urodzeniu i wychowaniu dziecka jest szczytem rozwoju ludzkiego. Jest to etap, który uwalnia ludzi od ulegania namiętnościom, po to by stali się sługami Allaha, natomiast nowy międzynarodowy system kusząc niecznymi obrazami w miejsce małżeństwa przeciwdziała osiągnięciu przez ludzi poziomu prawości zmuszając ich do życia w samotności, izolacji i głodu seksualnego.

Każdy rozsądny człowiek świadomy jest maksymalnego wykorzystania kobiety, bo dopóki jest ona piękna i młoda dopóty drzwi przed nią stoją otwarte, gdy zaś piękno zniknie i zgaśnie jej vitalność jest ‘wyrzucona’ tak jak wyrzuca się śmieci. Zrobiono z niej towar, który kupuje się i sprzedaje za pomocą prasy, masmedii i stała się jedynie obiektem pożądania. Doprowadziło to do pogwałcenia praw dziewczynki, zdrady żony i nieposłuszeństwa wobec matki a także niesprawiedliwego traktowania sąsiadki. Rzeczywiście kobiecie odebrano jej naturalne prawa pozbawiając ją wolności i doprowadzając do jej moralnego upadku. Porównując poniżającą sytuację kobiety z powiedzeniem Wysłannika () „ Bądźcie dobrzy dla kobiet” możemy śmiało powiedzieć, że status, jaki osiągnęła kobieta Zachodu w jej społeczeństwie,

m.in. bezgraniczną wolność, jest rezultatem jej przeciwnej reakcji na średniowieczne postanowienia Kościoła dotyczące kobiety m.in. pozbawienie jej wielu praw, poniżenie godności i uznanie jej za podludzką istotę pozbawioną duszy. Ludzie mający ukryte, nieczyste zamiary wykorzystali tę sytuację do niszczenia społeczeństwa wraz z jej aktywnym religijnym, tak by zaczęło wydawać na świat pokolenie pozbawione dobrych zasad dla łatwiejszego manipulowania nim tak jak chcą tego ich wrogowie. Islam natomiast w żaden sposób nie krzywdzi kobiety i nie pozbawia jej praw a co więcej stawia ją na równi z mężczyzną we wszystkim oprócz tych spraw, które wynikają z ich różnic fizyczno- psychicznych, bo przecież nikt nie może zaprzeczyć, że kobieta i mężczyzna są dwoma różnymi ludzkimi rodzajami posiadającymi różnice, które naturalnie wynikają z ich odmienności.

Dr. G. Lebon w swojej książce „Cywilizacja Arabów” pisze: *‘Jeśli chcemy dowiedzieć się jaki jest stopień wpływu Koranu na kobiety to musimy przeanalizować sytuację w czasach rozwoju cywilizacji arabskiej. Faktem, który popierają historycy jest, że kobiety w tamtych czasach były traktowane tak dobrze, że to opowiadano ich siostrze w Europie. Od Arabów Europejczycy zapożyczyli rycerskie zasady a w tym szacunek i poważanie dla kobiet. Tak więc nie chrześcijaństwo ale islam podniósł pozycję kobiety z tego niskiego poziomu, w którym żyła i jest to sprzeczne z powszechnie głoszoną propagandą.*

Jeśli przeczytamy o średniowiecznych chrześcijanach dowiemy się, iż nie mieli oni szacunku do kobiet a jeśli przeglądasz książki traktujące o tamtych czasach od razu znikną wszelkie wątpliwości związane z tą sprawą i dowiesz się, że mężczyźni okresu feudalizmu byli szorstcy dla kobiet zanim chrześcijanie nauczyli się od Arabów dobrego traktowania kobiet, etc.

Każdy człowiek posiadający zdrowy umysł nie zgadza się na to, aby jego honor był na sprzedaż u ludzi chcących tylko

zaspokoić swoje zwierzęce żądze. Tak samo kobieta posiadająca zdrowy umysł nie zgodzi się, aby traktowana była jak towar, który sprzedaje się i kupuje a także nie zgodzi się na to, aby tak jak wachany przez wszystkich kwiatek z czasem uschnie i będzie wyrzucony tak jak wyrzuca się zdarte ubranie. Jeśli chodzi o troskę o ludzi to kierunek islamu jest jasny, logiczny i naturalny i racjonalny. Ten kierunek wywodzi się z kontroli sumienia, która budowana jest na podstawie miłości i dobra dla wszystkich. Islam wychowuje swoich wyznawców w cnocie, czystości i honorze i dąży do naprowadzenia ich na dobrą drogę na podstawie kontroli wewnętrznej człowieka, poprzez którą zachowania ludzkie będą miały zagwarantowane kryteria. Damy na to przykład jak młody towarzysz Proroka(), który przyszedł do Wysłannika (I) i rzekł:

„O W wysłanniku czy zezwolisz mi na cudzołóstwo? Ludzie słysząc to krzyczeli na niego każąc mu milczeć. Wtedy Wysłannik Allaha() rzekł: Zbliź się. Młodzieniec podszedł do Proroka() a wtedy Wysłannik skierował do niego pytanie: „ Czy chcesz, aby cudzołożono z twoją matką? Na Allaha, nie. Wysłannik() odrzekł: I ludzie tego nie lubią dla swoich matek i zapytał: „Czy chcesz, aby cudzołożono z twoją córką? Odpowiedział młodzieniec: Na Allaha, nie. Wysłannik dodał: I ludzie tego nie lubią dla swoich córek”. A czy chcesz, aby cudzołożono z twoją ciotką? Odrzekł: Na Allaha, nie. Wysłannik powiedział: I ludzie także nie lubią tego dla swoich ciotek”...Na koniec Wysłannik() położył swoją dłoń mówiąc: O Allahu, wybacz mu jego grzech, oczyść jego serce i oddal go od cudzołóstwa.” Przez prośby Proroka ów młodzieniec już nigdy nie odczuwał pokusy cudzołóstwa.

(Mesned Imam Ahmed , Hadis Nr. 22265)

Do spornych kwestii należą:

1. Poligamia

Wynika z prawodawstwa Boskiego i nie może być odrzucona przez wierzącego w Boga i w religie przez Niego objawione. Poligamia nie jest wymysłem islamu, chociaż jest ona praktykowana w islamie tak, jak miało to miejsce w poprzednich religiach oraz w ich świętych księgach m.in. w Torze i Ewangelii. Wielu proroków przed Muhammadem(p) praktykowało poligamię, bez ograniczenia liczby żon. Na przykład prorok Abraham(u) miał dwie żony, Jakub(u) miał cztery żony a Salomon(u) posiadał znaczną ich liczbę. Poligamia nie jest więc sprawą nową lecz istniejącą od wieków.

Stary Testament

W Starym Testamencie umieszczony jest następujący werset: *„Kobieta z jej siostrą nie mogą być poślubione jednocześnie przez tego samego mężczyznę by nie odkryła jej nagości”* Wynika z tego, że S.T. nie zakazał poligamii, lecz tylko zawierania małżeństw z dwiema siostrami w jednym czasie.

Czytamy w Księdze Samuela o tym, że Prorok Dawid(u) miał wiele żon i nałożnic. Z Księgi Królewskiej dowiadujemy się, iż Salomon(u) miał 700 żon oraz 300 nałożnic.

Mojżesz(u) również nie potępił poligamii, a co więcej zatwierdził ją bez ograniczenia liczby żon. Dopiero potem naród Talmud ograniczył poligamię do pewnej liczby kobiet. Niektórzy uczeni z ludu Izraela całkowicie zakazali poligamii, a niektórzy dozwolili jej tłumacząc to niepłodnością żony lub jej chorobą.

Nowym Testament

Jezus (ﷺ) jak sam twierdzi, nie przyszedł zmienić, lecz zatwierdzić prawo mojżeszowe. W N.T. nie żadnego tekstu, który zakazywałby poligamii, ani wyraźnego zakazu praktykowania jej.

Król Irlandii Deithar Mit miał dwie żony, tyle samo miał król Fryderyk II i to za pozwoleniem Kościoła, co jest dowodem zależności nakazów i zakazów dotyczących poligamii od postanowień Kościoła.

Martin Luter, założyciel protestantyzmu twierdził, że poligamia nie jest kwestią odbiegającą od zasad chrześcijaństwa i wzywał on do praktykowania wielożeństwa mówiąc: *„Tak, Bóg zezwolił niektórym mężczyznom Starego Testamentu na wielożeństwo pod warunkiem, że wymagają tego specjalne okoliczności. Jeśli chodzi o współczesnego chrześcijanina to może on naśladować przywilej nadany mężczyznom S. Testamentu jedynie wówczas, gdy jest przekonany o tym, że okoliczności, jakie go otaczają są podobne do tych, w których żyli biblijni mężczyźni, bo wielożeństwo lepsze jest niż rozwód”*.

Zakaz wielożeństwa wynika zatem nie z zasad chrześcijaństwa, ale z prawodawstw ustanowionych przez głowy różnych Kościołów chrześcijańskich. Współczesny Kościół, któremu przewodniczy Papież nie zezwala na wielożeństwo. Przykładem tego jest:

- Kościół prawosławny, który nie zezwala żadnemu z małżonków na zawarcie drugiego związku, jeśli trwa małżeństwo.
- Kościół ormiańsko - katolicki, który dozwala wchodzenia w nowy związek małżeński jedynie po unieważnieniu poprzedniego małżeństwa.

- Kościół greko-prawosławny twierdzi, że dopóki trwa małżeństwo dopóty zawarcie nowego związku jest zakazane.

Arabowie przed islamem

W przedislamskiej Arabii wielożeństwo było powszechnie znane wśród plemion arabskich, a liczba żon nieograniczona. Wraz z nadejściem islamu wielożeństwo zostało zalegalizowane z pewnymi warunkami.

Poligamia była szeroko praktykowana wśród starożytnych Egipcjan, Persów, Japończyków, Hindusów jak również praktykowali ją Rosjanie, Germanie, oraz greccy królowie.

Wynika z tego, że poligamia nie jest sprawą nową, lecz znaną od wieków i praktykowaną przez poprzednie wspólnoty natomiast wielożeństwo w islamie uwarunkowane jest następującymi sprawami:

- ograniczenie do czterech żon; na podstawie hadisu Gajlan Bnu Salama as-Sakafi(τ), który przyjął islam mając dziesięć żon a Prorok(ρ) powiedział mu:

„Wybierz z nich cztery.” *(Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4156)*

- sprawiedliwość i równość; na podstawie hadisu Wysłannika Allaha(ρ), który powiedział:

„Jeśli ktoś ma dwie żony i skłania się ku jednej z nich bardziej, niż ku drugiej, to w dniu Sądu Ostatecznego przyjdzie z wykrzywioną jedną połową ciała.”

(Al-Mustadrak, Hadis Nr.2759)

Symboliką tego hadisu jest równość i sprawiedliwość, które dotyczą sfery materialnej, czyli zapewnienia jedzenia, ubrania, miejsca zamieszkania oraz poświęcenie tyle samo czasu każdej z żon. Jeśli natomiast chodzi o sprawiedliwość odnoszącą się do miłości to nie ma grzechu mąż, który bardziej kocha jedną żonę od drugiej, ponieważ nie jest on w stanie panować nad swoim uczuciem. Można kochać jedną żonę bardziej od

drugiej pod warunkiem, że miłość ta nie stanie się przyczyną niesprawiedliwości. Mówi o tym hadis przekazany przez Aiszę (τ): „Wysłannik Allaha (ρ), gdy rozdzielał sprawiedliwie dobra materialnie między żonami mówił:

„Allahu, to jest moje dzielenie tego, co jest pod moją ręką – nie bierz mi za złe tego, co nie jest pod moją ręką.”

(Al-Mustadrak , Hadis Nr.2761)

- możliwości majątkowe pozwalające na utrzymanie drugiej żony i jej dzieci. Jeśli mężczyzna czuje, że nie jest w stanie utrzymać drugiej żony i jej dzieci kolejne małżeństwo jest mu zabronione.

Dla przykładu w skrócie rozpatrzmy niektóre tylko kwestie mające miejsce w społeczeństwie i porównamy to z poligamią odpowiadając na pytanie czy jest ona korzyścią czy też szkodą dla samej kobiety i społeczeństwa:

1.Niepłodność żony a u męża silna chęć posiadania dzieci. Co w takim przypadku lepsze jest dla bezpłodnej żony, czy status żony obok drugiej kobiety czy rozwód bez jej winy? Jak wiadomo posiadanie dzieci jest prawem zarówno kobiety jak i mężczyzny.

2.Nieuleczalna choroba żony uniemożliwiająca jej kontakty seksualne z mężem. Czy w takim przypadku mąż ma ożenić się z drugą kobietą a wtedy honor i godność chorej żony będą zachowane, czy rozwieść się z nią, czy też szukać ukojenia i spełnienia u boku kochanki?

3.Niektórzy mężczyźni odczuwają bardzo silny popęd seksualny, którego żona nie jest w stanie zaspokoić lub jej miesiączka i połów trwają bardzo długo lub jest ona oziębła płciowo. Co w takich przypadkach jest lepsze dla żony, czy poligamia czy też szukanie przez męża zakazanych kontaktów z innymi kobietami?

4.W wojnach i podczas konfliktów wewnętrznych w pewnych społeczeństwach najczęściej ofiarami padają mężczyźni a świadczy za tym statystyka ofiar dwóch wojen światowych, która mówi o tym, że podczas tych wojen zginęło ponad 20 mln mężczyzn. Zatem jeśli każdy mężczyzna ożeni się z jedną tylko kobietą, co stanie się z resztą kobiet? Czy mają one szukać przyjemności legalnie akceptując poligamię czy też sposobem zakazanym zaspokajać swój popęd seksualny? Jak wiadomo zwiększa się pokusa cudzołóstwa gdy istnieje duża liczba niezamężnych kobiet.

5.Duża liczba wdów, rozwódek i starych panien. Kobiety te mają do wyboru, albo żyć bez małżeństwa albo jako jedna z żon jednego mężczyzny broniącego jej godności.

Wielonożstwo jest praktykowane we wszystkich społeczeństwach na świecie. Różnica między poligamię w społeczeństwie islamskim a wielonożstwem w pozostałych społeczeństwach jest taka, że w tych drugich wielonożstwo istnieje pod inną nazwą typu kochanki, konkubiny, a liczba ich jest nieograniczona i co więcej w tych społeczeństwach związek poligamiczny nie ma podstaw prawnych. W nielegalnych związkach poligamicznych mężczyzna nie jest obciążony odpowiedzialnością za kobiety, z którymi był związany. Taki mężczyzna jedynie daje upust swojemu popędowi nie dbając o konsekwencje swego niemoralnego postępowania, przez które plami honor kobiet pozostawiając je w ciężkich chwilach ciąży, porodu i wychowywania dziecka. Również nie jest on zobowiązany do uznania dzieci, które spłodził.

Jeśli chodzi o poligamię w islamie jest ona ograniczona do czterech żon i jest możliwa jedynie przez legalny akt małżeński, który zobowiązuje mężczyznę do wręczenia posagu kobiecie i uznania dzieci z ich wspólnego związku.

Ponadto mężczyzna żyjący w związku poligamicznym jest zmuszony do utrzymania każdej z żon i jej dzieci.

Może ktoś zadać pytanie: Skoro islam zezwala mężczyźnie na wielożenstwo, dlaczego więc nie zezwala kobietom na tego typu związek?

Możemy odpowiedzieć w ten sposób, że równość między kobietami i mężczyznami w sprawie poligamii jest niemożliwa ze względu na charakter i naturę ich obojga:

- Charakter mężczyzny jest ukształtowany do roli przywódczej w społeczeństwie, ponieważ to on jest stroną silniejszą(nie dotyczy to homoseksualistów). Jeśli kobieta będzie miała kilku mężów, zatem który z nich będzie miał większe prawo kierowania sprawami rodziny i domu i któremu z nich ma być posłuszna w zaspokojeniu jego potrzeb seksualnych?

Sprawą oczywistą jest, że nie może być posłuszna wszystkim mężom na raz ze względu na niezgodność w ich pragnieniach a także nie może okazywać posłuszeństwa tylko jednemu mężowi, bo to spowoduje zawiść między mężczyznami.

- Naturą kobiety jest to, że może być zapłodniona tylko raz w roku przez jednego mężczyznę natomiast mężczyzny, że może mieć dzieci w tym samym czasie z wieloma kobietami. Na pytanie, dlaczego islam nie zezwala kobiecie na związki z wieloma mężczyznami odpowiedź brzmi: stwarza to problem w ustaleniu ojcostwa i wszystkich konsekwencji z tym związanych.

Domaganie się przez niektórych zachodnich myślicieli zatwierdzenia poligamii

Należy w tym miejscu przytoczyć fragmenty przemówień niektórych zachodnich myślicieli, którzy domagają się w ich społeczeństwach wprowadzenia praktyki poligamii uważając ją za jedyny sposób na zlikwidowanie wielu problemów społecznych.

W książce pt. *"Cywilizacja Arabów"* filozof Gustav Lebon pisze: *'Praktykowanie wielożeństwa prowadzi do wyeliminowania nielegalnych związków z kobietami, czego konsekwencją będzie brak w społeczeństwie dzieci z nieprawego łoża'*.

W książce pt. *"Główne religie w Indiach"* Mrs. Annie Besant mówi: *'Czytając Stary Testament dowiedziałam się, iż przyjaciel Boga, człowiek najbardziej bogobojny praktykował wielożeństwo. Poza tym w Nowym Testamencie nie ma zakazu wielożeństwa, jedynie ten odnoszący się do księży i biskupów, których obowiązuje związek monogamiczny. W starożytnych księgach indyjskich również natrafiłam na teksty zezwalające na wielożeństwo, tak więc ludzie oskarżający islam o stosowanie poligamii nie mają innego celu jak tylko krytykowanie innych religii i rozpowszechnianie zawartych w nich wątpliwych kwestii. Jak mogą ludzie Zachodu krytykować praktykowane na Wschodzie wielożeństwo ograniczone pewnymi warunkami, podczas gdy prostytutka w społeczeństwach zachodnich jest szeroko rozpowszechniona? Małżeństwa, w których mąż jest wierny do końca swojej żonie należą do rzadkości i dotyczy to tylko niewielkiej liczby moralnych mężczyzn. Nie jest to prawdą, że mężczyźni są wierni swoim żonom skoro w danym społeczeństwie obok legalnej żony istnieją w tajemnicy kochanki. Jeśli sprawiedliwie przeanalizujemy wszystkie te sprawy to wniosek nasunie się sam: wielożeństwo w islamie, które zapewnia kobiecie ochronę, wyżywienie i ubranie jest o wiele lepsze niż zachodnia prostytutka,*

która zezwala, aby mężczyzna wziął sobie kobietę tylko po to, by zaspokoić swój popęd seksualny a potem, gdy ją już wykorzysta wyrzuci na ulicę. W zachodnich społeczeństwach mówi się, że zarówno wielożeństwo jak i prostytutka są złymi praktykami, ale nie można pozwolić, aby chrześcijanin miał pretensje do jego brata muzułmanina o sprawę, którą obaj praktykują’.

Uwaga! Nie zgadzamy się z pisarką, która porównuje poligamię z prostytutką. Wielożeństwo jest nie do zaakceptowania jedynie w przypadku niesprawiedliwego traktowania żon.

2. Kobieta i świadectwo

Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

﴿Żądajcie świadectwa dwóch świadków spośród waszych mężczyzn! A jeśli nie będzie dwóch mężczyzn, to jeden mężczyzna i dwie kobiety mogą być świadkami, na których się zgodzicie; jeśli jedna z nich zbłądzi, to druga będzie mogła ją napomnieć.﴾

(Qur'an 2:282)

W tym szlachetnym wersecie Allah (ﷻ) wyjaśnił, iż świadectwo mające na celu zatwierdzenie praw nie jest przyjęte jak tylko pod warunkiem obecności dwóch mężczyzn lub jednego mężczyzny i dwóch kobiet.

Mądrość Allaha (ﷻ) uczyniła kobietę delikatnego charakteru i kierującą się emocjami, które stanowią ogólną cechę jej psychicznej osobowości, to wszystko po to, aby mogła w tym życiu wykonać jej naturalną misję, którą jest macierzyństwo (ciąża, karmienie i wychowanie dzieci), które wymagają czułego serca i emocjonalności.

Ze względu na naturę i charakter kobiety (np. emocjonalność i impulsywność), które mogą mieć wpływ na jej świadectwo i okoliczności z nim związane Allah zadbał o dokładność

świadczenia i wykluczenie jakiegokolwiek błędu i dlatego świadectwo kobiety w sprawach karnych nie jest uwzględniane. Jest to z tego powodu, że w publicznych miejscach, w których to dochodzi do różnych kłótni, które mogą zakończyć się zabójstwem lub innego rodzaju przestępstwem jej obecność może sprawić, że być może nie zapanuje ona nad swoimi emocjami i nie zostanie do końca przestępstwa, starając się uciec w miarę możliwości a jeśli nie będzie w stanie tego zrobić to przynajmniej zamyka oczy na przykry widoku zbrodni. Wszystko to z powodu delikatnego charakteru kobiety na temat, którego wcześniej pisaliśmy, co będzie miało istotny wpływ na świadectwo kobiety.

Jest rzeczą wiadomą, że islam dozwolił kobiecie podobnie jak i mężczyźnie korzystanie z praw dotyczących zobowiązań finansowych. Jedynie naturalne uwarunkowania kobiety i jej szlachetna misja w społeczeństwie wymagają od niej pozostania w domu w celu rozporządzania jego sprawami oraz dopełnienia obowiązku w stosunku do rodziny. Wymaga to od kobiety poświęcenia dużo czasu jak również przyczyni się do sporadycznego odwiedzania przez nią miejsc handlu, w których zazwyczaj zdarzają się kłótnie i afery finansowe a ponieważ z reguły tego rodzaju konflikty są sprawami nie dotyczącymi kobiety, zatem nie dba o to by o nich pamiętać. I dlatego, jeśli będzie wzywana do złożenia zeznania w tego typu sprawach prawdopodobieństwo zapomnienia przez nią lub domniemania jest duże a jeśli będzie świadczyła obok niej druga kobieta to znika wątpliwość związana z zapomnieniem lub pomyłką. W tym celu Allah (ﷻ) objawił wyjaśnienie uwarunkowania świadectwa dwóch kobiet mówiąc: **„jeśli jedna z nich zbledzie, to druga będzie mogła ją napomnieć.”**

Nie dowodzi to poniżenia kobiet, ale jest to rodzaj zapobiegania pomyłkom lub zapomnieniom podczas

świadcstwa dwóch kobiet gdyż ta druga kobieta wzmacnia świadectwo pierwszej. Jeśli weźmiemy pod uwagę opinię tych, którzy twierdzą, że jest to pogwałcenie praw kobiet to świadectwo w ogóle nie byłoby przyjęte od jednej kobiety w sprawach typowo kobiecych, o których najlepsze rozeznanie mają tylko kobiety. Świadectwo jednej kobiety jest przyjęte bez potrzeby świadczenia drugiej osoby w sprawach potwierdzenia jej dziewictwa, połogu i wad natury cielesnej itp. Natomiast, jeśli chodzi o świadectwo jednego mężczyzny to nie jest ono w żadnym wypadku przyjęte nawet w drobnych sprawach finansowych. Co jeszcze możemy powiedzieć na temat kobiety to, iż wyróżniona została tym, że może świadczyć w poważniejszych sprawach niż finansowe.

Tak, więc chodzi tu o osiągnięcie stuprocentowej pewności. Można dodać, że świadczenie w sądach nie należy do ulubionych rzeczy ludzi, lecz stanowi to dla nich ciężar, od którego ludzie zwykle uciekają i dlatego Allah (ﷻ) nakazał wywiązywać się z obowiązku świadectwa:

„A świadkowie niech nie odmawiają, kiedy są wzywani!”.

Nakaz ten skierowany jest do mężczyzny i kobiety jednocześnie. Wiedząc o tym, iż świadectwo to duża odpowiedzialność powodująca kłopotliwe sytuacje zaliczyć do nich można stawianie się na rozprawy sądowe, które z kolei powodują szkody psychiczne i finansowe, islam chce w części zmniejszyć ciężary z życia kobiety. Dodatkowo islam zwalnia kobietę z pewnego obciążenia tak jak w przypadku odpowiedzialności (al-kaflama) i utrzymania rodziny w celu poświęcenia się wyłącznie wielkiej misji, która spoczywa na jej barkach. Jest to zatem uszlachetnienie kobiety a nie jej poniżanie i pozbawienie praw.

W przypadku mężczyzny nikt nie powie, że świadectwo jego jedyne, które musi być poparte świadectwem drugiego

mężczyzny w celu utwierdzenia prawdy jest poniżeniem i utratą godności płci męskiej.

A w sytuacji, gdy jedno z małżonków widzi jak drugie cudzołoży i nie jest w stanie przedstawić trzech świadków i oboje zarzucają sobie kłamstwo wówczas prawodawstwo islamu uwzględnia równowartość świadectwa kobiety ze świadectwem mężczyzny w celu unieważnienia jego oskarżeń przez przeklinanie(al-mula'ana). Allah (ﷻ) mówi:

«A ci, którzy oskarżają swoje żony, a nie mają świadków oprócz siebie samych, złożą przed Bogiem czterokrotne świadectwo, iż są prawdomówni; a piąte świadectwo po to, aby przekleństwo Boga zaciążyło nad każdym z nich, jeśli był kłamcą. A kara będzie odsunięta od kobiety, jeśli ona zaświadczy przed Bogiem czterokrotnie złożonym świadectwem, iż jej oskarżyciel na pewno jest kłamcą; a piąte świadectwo po to, aby gniew Boga zaciążył na niej, jeśli on znalazł się wśród prawdomównych.» (Qur'an 24:6-9)

3.Odpowiedzialność –Kaflama

Allah (ﷻ) mówi:

«Mężczyźni stoją nad kobietami ze względu na to, że Bóg dał wyższość jednym nad drugimi, i ze względu na to, że oni rozdają ze swojego majątku.» (Qur'an 4:34)

Arabskie słowo 'Kaflama' wywodzi się ze słowa 'kijam' i oznacza ono opiekę nad kimś lub nad czymś; przypisywane jest jedynie mężczyznom ze względu na ich przeważającą siłę fizyczną i psychiczną, które kwalifikują mężczyzn do podjęcia opieki –kaflama. Jest to sprawa zarówno wrodzona jak i nabyta nałożona na mężczyzn z powodu obowiązku utrzymania kobiety, ochrony i opieki nad nią oraz zagwarantowanie wszystkich jej życiowych potrzeb, tak jak

nas poinformował Wysłannik(p), że mężczyzna jest opiekunem jego rodziny i odpowiedzialnym za nią.

Jeśli zaś chodzi o budowę fizyczną kobiety to jest ona słabszym stworzeniem z powodu wielu etapów, przez które przechodzi tak jak miesiączka, ciąża, poród, karmienie i wychowanie dziecka. Z tych prostych przyczyn kobieta nie jest w stanie ponieść całkowitej odpowiedzialności za rodzinę, czyli kałłama.

Miesiączka ma wpływ na psychikę i nastrój kobiety oraz osłabienie jej ciała, co wynika z comiesięcznej utraty krwi.

Ciąża jest to ból dla kobiety zarówno fizyczny będący wynikiem rozwoju płodu i pobierania przez niego z pokarmu matki, co powoduje jej zmęczenie przy najmniejszym wysiłku jak również ból psychiczny wynikający z obawy o dziecko i niepokój związany z porodem, co ma negatywny wpływ na jej psychikę i odbija się na jej zachowaniu i postępowaniu.

Poród i połóg sprawiają kobiecie duży ból, co zmusza ją do odpoczynku przez określony czas różny w zależności od kobiet.

Karmienie dziecka powoduje, że część spożytego przez matkę pokarmu pobiera dziecko i to z pewnością wpływa na jej zdrowie, dlatego w tym okresie niektóre kobiety błedną albo miewają zawroty głowy lub wypadają im włosy

Wychowanie i jego następstwa w postaci bezsenności i opieka nad noworodkiem zabierają kobiecie dużo czasu.

Autor książki „Kobieta w Kur’anie” Abbas Mahmud Al-akkad mówi, że kobieta posiada emocjonalną i specyficzną osobowość niepodobną absolutnie do osobowości mężczyzny, gdyż bycie przy noworodku wymaga zgodności nastrojów matki i dziecka, obustronnego zrozumienia a także bliskości fizycznej i emocjonalnej. W tym tkwi esencja kobiecości, która uczyniła z kobiety istotę kierującą się emocjami. To z kolei

powoduje, że kobiecie trudno jest być opanowaną w chwilach wzburzenia, co natomiast z łatwością przychodzi mężczyźnie.

Dr Aleksis Keryl (laureat nagrody Nobla) wyjaśniając różnice w budowie fizjologicznej kobiety i mężczyzny mówi: „ Kwestie, w których kobieta i mężczyzna różnią się nie ograniczają się tylko i wyłącznie do spraw dotyczących ich płci i etapów, przez które kobieta przechodzi typu ciąży i poród. Różnice te wynikają z ich zasadniczej natury.

Ich odmienność polega na różnicy w rodzajach tkanek w ich organizmach jak również na zaszczepieniu całego organizmu przez odpowiednie hormony, które są wydzielane przez różne gruczoły, tak jak kobieta różni się od mężczyzny w rodzajach wydzielanych hormonów przez jajniki.

Ci, którzy wzywają do równości między płciami nie biorą pod uwagę tych zasadniczych różnic. Chcą, aby istniał jeden rodzaj nauczania, odpowiedzialności i zadań, jednakże w rzeczywistości kobieta różni się od mężczyzny całościowo. Każda komórka i wszystkie organy w tym również układ nerwowy w jej ciele noszą charakter żeński. System funkcji organów jest stały i uporządkowany tak jak system międzyplanetarny, w którym wprowadzenie jakichkolwiek zmian jest nieosiągalne. Musimy zatem przyjąć odmienność kobiety tak jak została stworzona i nie dążyć do rzeczy nienaturalnych. Kobiety zaś muszą rozwijać ich talenty, którymi obdarzyła ich natura, ale nie przez naśladowanie mężczyzn.

Weźmy za przykład mięśnie mężczyzny, które są silniejsze od kobiecych i wykonują prace wymagające dużego wysiłku fizycznego, których kobieta zazwyczaj nie jest w stanie wykonać. Na podstawie wyżej opisanych różnic staje się jasne, dlaczego mężczyźni mają wyższość nad kobietami.

4.Prawo kobiety do spadku

Islam dał kobiecie prawo do spadku po tym jak stanowiła ona część majątku i sama była dziedziczona. Spadek należał się tylko mężczyznom, którzy bronili plemienia przed wrogiem i częścią tego spadku była kobieta, którą mężczyźni dziedziczyli. Ibn Abbas(τ) tłumacząc słowa Allaha (ﷻ):

﴿O wy, którzy wierzyacie! Nie jest wam dozwolone, abyście dziedziczyli kobiety wbrew ich woli. I nie przeszkadzacie im zabrać część tego, co im daliście.﴾

(Qur'an 4:19)

„Powiedział: „ Było tak, że jak umierał mężczyzna to jego bliscy mieli prawo do jego żony. Jeśli któryś z nich chciał ożenić się z nią to miał do tego prawo a jeśli nie to wydawali ją za kogoś innego lub zabraniali jej powtórnego wyjścia za mąż. Tak więc mieli oni większe prawo niż jej najbliższa rodzina. Z tego też powodu zesłany został powyższy werset.”(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.4303)

Islam zabronił takich praktyk gdyż Allah (ﷻ) mówi:

﴿O wy, którzy wierzyacie! Nie jest wam dozwolone, abyście dziedziczyli kobiety wbrew ich woli. I nie przeszkadzacie im zabrać część tego, co im daliście.﴾

(Qur'an 4:19)

Prawodawstwo islamu dało kobiecie prawo do dziedziczenia i ustanowiło, jaka część spadku należy się jej w wyniku dziedziczenia w różnych okolicznościach życia kobiety. Allah (ﷻ) mówi:

﴿Mężczyznom przypada część tego, co pozostawili rodzice i krewni; i kobietom przypada część tego, co pozostawili rodzice i krewni. Czy to będzie mało, czy dużo, to jest udział obowiązujący prawnie.﴾

(Qur'an 4:7)

Said Kutb (niech Allah zlituje się nad nim) tłumacząc powyższy werset pisał w jego książce pt. „Dilal Al-Kur’an”:

„To jest zasada ogólna na podstawie, której islam od 14 wieków dał kobietom podobnie jak i mężczyznom prawo do dziedziczenia. Jak również islam ochronił dzieci, które w epoce przedmuzułmańskiej były krzywdzone a ich prawa gwałcone, bowiem w tych czasach patrzono na człowieka poprzez pryzmat materialnych korzyści i przydatności w wojnie. Islam zaś przyszedł ze swoim Boskim kodeksem, który ocenia człowieka przez pryzmat wartości ludzkiej, której nie odbierze mu nikt. Następnie islam ocenia człowieka na postawie jego zobowiązań na szczeblu rodzinnym i społecznym. Allah (ﷻ) mówi:

«I daje wam Bóg przykazanie, co do waszych dzieci: synowi przypada udział podobny do udziału dwóch córek.» (Qur'an 4:11)

Ludzie, którzy nie rozumieją mądrości, jaką niesie ze sobą islam, a czytający ten werset, myślą, że jest to pogwałcenie praw kobiet, bo dlaczego kobieta ma otrzymać w spadku połowę tego, co dziedziczy mężczyzna?

Allah (ﷻ) sklasyfikował w sposób dokładny spadek, który dziedziczy kobieta i wygląda to następująco:

- jej udział w spadku równy jest udziałowi mężczyzny,
- jej udział w spadku równy jest udziałowi mężczyzny lub trochę mniejszy
- zazwyczaj jej udział w spadku jest połową udziału mężczyzny.

Dla tych, którzy chcą uzyskać więcej informacji na ten temat odsyłamy do książek poświęconych nauce o spadkach, która szczegółowo wyjaśnia tę kwestię.

Zanim osądzimy, czy islam w kwestii spadku pogwałcił prawo kobiet czy też nie, przeanalizujmy jeden przykład,

który wyjaśni nam, jaka jest mądrość płynąca z ustanowienia przez Allaha (ﷻ) prawa kobiety do połowy ilości spadku należnej mężczyźnie:

Zmarły mężczyzna pozostawił syna i córkę a także w spadku określoną sumę pieniędzy np. 3 tys. zł. Po podziale spadku część syna wyniosła 2 tys. zł a część córki -1 tys. zł.

Przeanalizujmy teraz jak po pewnym czasie, wygląda przebieg wydatków z pieniędzy mężczyzny a jak z pieniędzy odziedziczonych przez kobietę. Jeśli chodzi o mężczyznę, to odziedziczona przez niego kwota pieniędzy z pewnością zmniejszy się, gdyż mężczyzna zobowiązany jest do kupna wiana dla przyszłej małżonki, a także poniesienia kosztów związanych z mieszkaniem i jego wyposażeniem. Do obowiązków mężczyzny należy również poniesienie kosztów związanych z leczeniem rodziny, wydawanie z jego majątku na potrzeby żony i dzieci oraz zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb. Żona zaś nie ma obowiązku wydawania ze swoich pieniędzy na utrzymanie i potrzeby rodziny nawet, jeśli jest bogata a mężczyzna ma obowiązek, jeśli jest w stanie, utrzymać rodziców, braci i bliskich, jeśli są biedni i słabi.

Kobieta jest uprzywilejowana, ponieważ ma zapewnioną opiekę i utrzymanie a nie ma obowiązku poniesienia odpowiedzialności finansowej, co więcej nie ma ona obowiązku wydawać na swoje potrzeby z jej majątku. Tak, więc kwota odziedziczonych przez kobietę pieniędzy zwiększa się a nie zmniejsza, bo wychodząc za mąż otrzymuje ona dodatkowo wiano. Nawet, jeśli istnieje różnica między mężem a żoną w poziomach życia to i tak mężczyzna jest zobowiązany prawnie do utrzymania rodziny zaś kobieta może samodzielnie dysponować swoim majątkiem, prowadzić interesy inwestując i pomnażając swój kapitał np. w handlu itp.

Z tego jasno wynika, że część odziedziczonego spadku przez kobietę w razie utraty jej opiekuna będzie dla niej finansowym zabezpieczeniem. Natomiast to, co przypada w udziale mężczyźnie, z czasem będzie wyczerpane z powodu nałożonych na niego odpowiedzialności.

Prawodawstwo islamskie różni się od innych systemów na świecie, w których ojciec rezygnuje z utrzymania córki po osiągnięciu przez nią pewnego wieku, co zmusza ją do szukania źródeł utrzymania wykorzystując ku temu wszelkie środki i sposoby. W islamie natomiast ojciec ma obowiązek zapewnić utrzymanie córce aż do momentu jej wyjścia za mąż. Potem ten obowiązek przechodzi na jej męża, który zobowiązany jest do zaspokojenia wszystkich jej potrzeb, następnie obowiązek ten spoczywa na jej dzieciach.

Prawa, które gwarantują kobiecie i mężczyźnie równy udział w spadku również zobowiązują ich do poniesienia na równi wszelkich trudów i zobowiązań finansowych. Żądanie prawa do równego udziału w spadku przy jednoczesnym zwolnieniu kobiety z poniesienia wydatków finansowych i obowiązków z tym związanych nie jest sprawiedliwe, ponieważ krzywdzi mężczyznę, co nie jest akceptowane przez islam.

Przydzielając mężczyźnie większą część spadku sprawiedliwością jest to, że kobieta w tym czasie zwolniona jest z poniesienia wszelkich ciężarów finansowych tak jak utrzymanie rodziny, dzieci itp. Co więcej widzimy wielkoduszność islamu w stosunku do kobiety i jej uszlachetnienie gdyż zwolnił ją z wszystkich odpowiedzialności finansowych, które nałożone zostały na mężczyznę i w tym samym czasie nie pozbawił kobiety prawa do spadku, ale dał jej połowę tego, co otrzymuje mężczyzna. Zatem, czy to nie jest sprawiedliwe?

Należy również wspomnieć, że w prawodawstwie islamskim każda osoba(kobieta i mężczyzna) ma swój udział

w spadku i nikt nie może odebrać jej tego prawa. Dla tego też powodu w islamie testament jest ograniczony do 1/3 majątku i mniej. I nikt nie może przekroczyć tego limitu, aby nie miało miejsca pozbawienie spadkobierców ich prawa do spadku. Ibn Amir bnu Saad bnu Abi Łakas (τ)usłyszał,

„że jego ojciec powiedział: Wysłannik Allaha(ρ) odwiedził mnie, gdy byłem chory a było to w roku pożegnalnej pielgrzymki. Powiedziałem: O Proroku, jestem w ciężkim stanie i posiadam duży majątek, którego nie odziedziczy po mojej śmierci nikt prócz mej jednej córki. Czy mogę oddać 2/3 mojego majątku jako sadaka na drodze Allaha? Odpowiedział. Nie. Zapytałem: A połowę? Odpowiedział: Nie. Spytałem: A 1/3 majątku? Wysłannik(ρ) odpowiedział: Tak, ale i 1/3 to za dużo, bo lepiej jest dla ciebie zostawić twoich spadkobierców bogatymi, niż aby biedni musieli żebrać u innych. To, co wydasz zostanie uznane ci za sadaka, nawet kęs pożywienia, który wkładasz w usta żony.”

(Sahih al-Buchari , Hadis Nr.1233)

Podsumowanie tego wszystkiego jest takie, że Wysłannik Allaha(ρ) poprzez jego nakazy i polecenia ochronił prawa kobiety, które gwarantują jej godne życie. Można dodać, że okup krwi (addija) i wszystkie koszty finansowe wpływające ze spraw karnych ponoszą mężczyźni a nie kobiety.

5.Okup krwi (addija)

W prawodawstwie islamskim okup krwi za zabicie kobiety wynosi połowę tego, co za zabicie mężczyzny tylko w jednym przypadku a mianowicie nieumyślnego zabójstwa; obowiązkiem jest zapłacenie 'addija', bowiem przypadek ten nie osiągnął stopnia talionu. Jeśli chodzi o umyślne zabójstwo, które zasługuje na wyrok talionu, (jeśli opiekunowie zabitego nie ułaskawią zabójcy) to wyrok w tej sprawie jest jednakowy dla mężczyzny i kobiety zarówno, jeśli zabójcą jest mężczyzna i kobieta lub zabitym jest mężczyzna albo kobieta, bo w człowieczeństwie są oni sobie równi.

Wracając do sprawy nieumyślnego zabójstwa, wymagającego 'addija' to okup krwi za zabójstwo kobiety jest połową tego, co za zabicie mężczyzny, a jest tak, ponieważ bierze się po uwagę wielkość szkód wyrządzonych rodzinie zabitego: mężczyzny lub kobiety.

Rodzina, której nieumyślnie zabito ojca straciła jednocześnie obrońcę jej interesów, osobę utrzymującą ją oraz tego, który zapewniał im spełnianie ich potrzeb. Można więc powiedzieć iż rodzina straciła stronę materialną czyli utrzymanie, ochronę i opiekę oraz poniosła straty duchowe czyli miłosierdzie i współczucie jakimi obdarzał ich ojciec natomiast straty duchowe poniesione w przypadku śmierci matki są jeszcze większe.

Rodzina, która straciła matkę przez nieumyślne zabójstwo ponosi stratę tylko w formie duchowej, czyli pozbawienie dzieci miłości, miłosierdzia, współczucia, opiekuńczości, których nie jest w stanie zastąpić żaden mężczyzna. Nawet, jeśli okup za zabójstwo matki będzie bardzo wysoki to i tak nie zrekompensuje to straty duchowej, jaką poniosła jej rodzina.

'Addija' sama w sobie nie jest ekwiwalentem osoby zabitej jest tylko oszacowaniem szkód materialnych, jakie ponosi

rodzina zabitego. Dlatego będąc świadomym szkód wyrządzonych rodzinie poprzez zabicie ojca lub matki, zrozumiałym wydaje się powód, dla którego 'addija' za zabita kobietę wynosi połowę tego, co okup za zabitego mężczyznę.

6. Praca kobiety

Allah (ﷻ) stworzył człowieka z mężczyzny i kobiety i uczynił między nimi miłość i miłosierdzie, które są podstawowymi czynnikami gwarantującymi rozwój wszechświata. Allah (ﷻ) obdarzył mężczyznę siłą fizyczną pozwalającą na pokonywanie wszelkich ziemskich trudności w celach zarobkowych a kobiecie natomiast przeznaczył sprawy wynikające z jej naturalnych predyspozycji, czyli ciążę, poród, karmienie i wychowanie dzieci, którym towarzyszą: współczucie, czułość, litość.

Z w/w cech charakteryzujących mężczyznę i kobietę wynika, że naturalnym stanem dla mężczyzny jest praca poza domem w celu zarobienia na utrzymanie rodziny a dla kobiety naturalną funkcją jest praca w domu.

Islam nie zabronił kobiecie podjęcia pracy i co ważniejsze zalegalizował jej transakcje handlowe i umowy majątkowe typu kupno-sprzedaż i uznał je za wiarygodne bez udziału lub pozwolenia opiekuna, męża. Islam uporządkował sprawy związane z pracą kobiety i przedstawił warunki i kryteria dotyczące tej pracy. Jeśli chociaż jeden z tych warunków lub kryteriów nie jest spełniony to praca kobiety poza domem staje się niedozwolona. Do warunków zezwalających kobiecie na pracę zarobkową zaliczamy:

-brak zakłóceń w obowiązkach domowych tak, aby praca nie stała się przeszkodą w wykonywaniu obowiązków w stosunku do męża i dzieci nałożonych na kobietę przez islam, bo tak jak kobieta posiada pewne prawa wobec męża tak i jej mężowi przysługują prawa jak również i dzieciom.

-praca w towarzystwie kobiet w miejscach, w których nie dochodzi do mieszanych kontaktów obu płci. Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Jeśli ktoś przebywa na osobności z obcą kobietą to szatan jest z nimi jako trzeci.” (*Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.7254*)

Angielska pisarka Lady Kock w gazecie 'EKO' napisała: „Integracja płci jest rzeczą ulubioną przez mężczyzn i dlatego kobieta żąda tego, co jest przeciwne jej naturze. Im bardziej występuje to zjawisko tym zwiększa się liczba dzieci z nieprawego łoża i w tym jest duże nieszczęście”. Przytoczymy fragment z książki pt. „Pokój międzynarodowy a islam” Saidy Kutba, w której napisał: „ Prawem przysługującym zarówno mężczyźnie jak i kobiecie jest wzajemne zaufanie i brak pokusy ze strony płci przeciwnej, która może doprowadzić do wypaczenia uczuć wobec współmałżonka(ki)” a to doprowadzi do grzechu, który zagrozi świętemu związkowi i zaniknie wzajemne zaufanie i spokój.

Wypaczenie uczuć i zmierzanie w kierunku demoralizacji jest codzienną rzeczywistością w tych społeczeństwach, w których rozpowszechnione jest mieszanie się płci we wzajemnych kontaktach oraz tam gdzie kobieta wychodząc z domu nie zakrywa w pełni swego ciała i nakłada makijaż, wówczas jej osoba staje się narzędziem pożądania. Jest to dowód na kłamliwe stwierdzenia tych, którzy mówią, iż mieszane kontakty kształtują uczucia i wyzwalają energię, że uczą obie płcie kultury rozmowy i wzajemnego współżycia oraz zdobywają doświadczenia, na podstawie, których wybierają sobie współmałżonków a wybór, który dokonali daje im satysfakcję. Autor podsumowuje to pisząc, że argumenty ludzi tak twierdzących nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości, która ukazuje niestałość w uczuciach i rozpad rodzin przez rozwody oraz rozpowszechnienie zdrady małżeńskiej w tych społeczeństwach. Natomiast, co się tyczy

kształcenia uczuć i wyzwolenia energii przez mieszane kontakty i rozmowy to należy wspomnieć, jaka jest liczba dziewcząt w ciąży w średnich szkołach amerykańskich, a wynosi ona w niektórych szkołach 48%.

Jeśli chodzi o szczęśliwe rodziny założone na bazie swobody we wzajemnych kontaktach i wolnego wyboru należy zapoznać się ze statystyką rozbitych przez rozwód amerykańskich rodzin, w której z czasem zwiększa się procent rozwodów w miarę jak rozpowszechniane swobodne kontakty obu płci.

- praca musi być dozwolona przez islam i odpowiadająca kobiecej naturze, znaczy to, aby nie pracowała ponad jej siły jak np. w przemyśle ciężkim i w pracach, które poniżają jej godność np. sprzątanie męskich łazien i ulic, czego prawodawstwo islamskie nie akceptuje dla kobiety.

Pada pytanie: Dlaczego kobieta pracuje?

Jeśli kobieta podejmuje pracę w celu utrzymania siebie to islam zagwarantował jej to prawo, bo jak wiadomo system ponoszenia kosztów finansowych zobowiązuje ojca do utrzymania córki do momentu jej wyjścia za mąż. Po wyjściu za mąż obowiązek utrzymania jej i dzieci spada na męża. Gdy zaś umiera jej mąż ten obowiązek przenosi się powtórnie na jej ojca. A w przypadku, gdy ojca nie ma obowiązek utrzymania jej jest nałożony na dzieci. Jeśli zaś dzieci są jeszcze małe to utrzymaniem jej zajmują się bracia, a później bliscy krewni. Z tego wynika, że od urodzenia aż do śmierci kobieta ma zagwarantowane przez islam utrzymanie i nie ma takiej potrzeby, aby musiała pracować na siebie. Gwarancja ta służy temu, aby poświęciła się wyłącznie społecznej misji, którą jest prowadzenie domu i dobre wychowanie pokoleń, co wymaga od niej wielu wysiłków i trudów.

Samuel Smalls, angielski naukowiec i jeden z przedstawicieli angielskiego odrodzenia mówił: „ System, który ustanowił, że

kobieta ma obowiązek pracować w różnego rodzaju przedsiębiorstwach przyczyni się do wzrostu społecznego dobrobytu lecz wynikiem jego będzie zniszczenie życia rodzinnego, gdyż system ten zachwiał strukturę rodziny niszcząc jej filary i zrywając więzi społeczne. Ten system zabrał żonę od jej męża i dzieci od ich bliskich, przez co stał się bezwartościowy i poniżający honor kobiety, gdyż prawdziwym zadaniem kobiety jest wywiązywanie się z obowiązków rodzinnych tak jak prowadzenie domu i rozporządzanie sprawami z nim związanymi oraz wychowanie dzieci.

Praca w przedsiębiorstwach sprawiła, że kobieta nie wywiązuje się z obowiązków rodzinnych, co zmienia atmosferę w domu a zaniedbane dzieci rosną bez moralnego wychowania, z czasem wygasa miłość małżeńska i kobieta przestaje być miłą i kochającą żoną. Staje się zaś koleżanką w pracy obarczona trudami, narażona na wpływy innych, które niszczą jej skromność w myśleniu i zachowaniu plamiąc przez to jej honor.

7. Decyzja o rozwodzie w ręku mężczyzny

W przedislamskiej Arabii cykl rozwodowy mógł się powtarzać tyle razy ile zapragnął tego mężczyzna. Mąż mógł oddalać żonę i powracać do niej bez ograniczeń. Islam zlikwidował te praktyki i przynosząc takie kryteria, które chronią kobietę przed niesprawiedliwymi praktykami. Aisza (τ) przekazała:

„Było tak, że mężczyzna rozwodził się ile chciał i powracał do rozwódki w czasie jej okresu oczekiwania (al-iddah) nawet, jeśli rozwiódł się z nią sto razy lub więcej. Osiągnęło to taki stopień, że mąż mówił do swojej żony: Na Allaha nie będziesz ani rozwódką ani mężatką. Zapytała: Jak to jest możliwe? Odpowiedział jej:

Rozwiódę się z tobą, a gdy będziesz w końcowej fazie twojego okresu oczekiwania powracam do ciebie. Owa kobieta udała się do Aiszy (τ) opowiadając jej o tym, a ona milczała do momentu, aż wrócił Prorok(ρ) i wtedy przekazała mu słowa owej kobiety. Prorok(ρ) też milczał aż objawione zostały mu następujące wersety:

«Rozwód jest możliwy dwa razy. Potem, więc albo ją w sposób godny zatrzymacie, albo dacie jej całkowitą wolność, uprzejmie ją traktując.»

(Qur'an 2: 229)

Aisza(τ) dodała, że później ludzie dokonywali rozwodów, ale według ściśle określonych kryteriów islamu."

(Sunen at-Tirmizi, Hadis Nr. 1192)

Islam nie toleruje rozwodu ani nie zachęca do tego czynu, bo Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Najbardziej znienawidzoną rzeczą przez Allaha, która jest dozwolona człowiekowi – to rozwód.”

(Al –Mustadrak, Hadis Nr. 2794)

Prawodawstwo islamu zezwala na rozwód jedynie w przypadkach koniecznych oraz w ostateczności. Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Nie rozwódźcie się z kobietami jak tylko na podstawie daleko idących podejrzeń, bo Allah (ﷻ) nie lubi tych, którzy (próbują)zmieniają swoich partnerów.”

(Al- Muadzam al-alsat, Hadis Nr. 7848)

Prawodawstwo islamskie dąży do znalezienia podstawowych rozwiązań dla wszystkich konfliktów małżeńskich w celu uniknięcia rozwodu. Allah (ﷻ) mówi:

«Jeśli kobieta obawia się złego traktowania lub obojętności ze strony swojego męża, to nie będą mieli grzechu, jeśli dojdą między sobą do zgody, bo zgoda jest lepsza.» (Qur'an 4:128)

Naturalną i logiczną rzeczą jest podjęcie przez męża a nie przez żonę decyzji o rozwodzie z powodu zobowiązań finansowych, jakie ciążyą na mężczyźnie wobec jego żony i całej rodziny. Biorąc pod uwagę to, że mąż ponosi koszty związane z zakupem wiana, przygotowaniem ceremonii ślubnej, urządzenia mieszkania oraz utrzymania całej rodziny naturalnym staje się fakt, że to on podejmuje decyzję o rozwiązaniu małżeństwa. Warunkiem podjęcia decyzji jest gotowość mężczyzny do poniesienia strat finansowych i psychicznych wynikających z rozwodu. Powinien on zdawać sobie sprawę z tego, że rozwód przyniesie poważne straty finansowe tak jak utrata tego, co dał żonie w posagu, wypłacanie żonie alimentów jak również koszty związane z zawarciem nowego związku małżeńskiego.

Można do tego dodać, że mężczyzna w odróżnieniu od kobiety, bardziej jej opanowany i rzadziej kieruje się emocjami i dlatego można wnioskować, że pod wpływem chwilowej emocji powstałej w czasie kłótni na ogół mężczyzna nie skorzysta z prawa do rozwodu jako ostatecznego rozwiązania a jedynie wtedy, gdy nie będzie już widział nadziei na dalsze szczęśliwe pożycie małżeńskie.

Kobieta również ma prawo decydować o rozwodzie, jeśli taki warunek został podany przy zawarciu aktu małżeńskiego i zaakceptowany przez męża.

Prawodawstwo islamskie znając tajniki duszy ludzkiej i jej uczuć dozwoliło mężczyźnie w przypadku zniechęcenia żony podjąć decyzję o rozwodzie. Podobnie kobiecie islam dał prawo wystąpienia o rozwód, jeśli nienawidzi ona swego męża z powodu złego jej traktowania zarówno słowami jak i czynami lub z powodu jego wrodzonej wady płciowej lub odmawiania jej współżycia seksualnego lub z powodu jego poważnej choroby tak jak trąd, gruźlica lub choroba weneryczna itp. Kobieta w tych sytuacjach jest stroną

poszkodowaną, więc ma prawo żądać rozwiązania umowy małżeńskiej, ale tzw. sposobem al-choł'a, który polega na tym, że żona zwraca mężowi wydatki związane ze ślubem, np. as-sadak (posag). Jest to sprawiedliwe, ponieważ to ona domaga się rozwodu, a jeśli mąż nie zgadza się na al-choł'a to sprawą zajmuje się sędzia.

8. Nierówność przy wyborze współmałżonka

Wybór właściwej żony jest dla mężczyzny zadaniem trudnym jednak o wiele trudniejszy jest wybór dokonywany przez kobietę, ponieważ mężczyzna w przypadku złego wyboru może łatwo ożenić się z inną kobietą. We wszystkich społeczeństwach kobieta jest tą stroną słabszą, dlatego islam zainteresował się jej ochroną przed wszelkim złem i nakazał kierować się ostrożnością i rozumą w wyborze odpowiedniego męża dla niej, aby zapobiec nieudanemu związkowi, w którym kobieta poniesie największe szkody. Dlatego islam ustanowił, iż z warunków prawidłowego zawarcia związku małżeńskiego jest obecność opiekuna lub osoby zastępującej go. Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Nie ma małżeństwa bez opiekuna i dwóch sprawiedliwych świadków.” *(Sahih Ibnu Habbān, Hadis Nr.4075)*

Opiekunowi z reguły zależy na zabezpieczeniu interesów jego podopiecznej. Kto zaś twierdzi, że obecność opiekuna jest ograniczeniem wolności kobiety w wyborze przez nią męża to odpowiedź brzmi: Dorosłej i zdrowej umysłowo kobiecie (dziewicy lub nie) islam dał prawo akceptacji lub odrzucenia kandydata na męża i nie zezwolił opiekunowi na wywieranie jakiegokolwiek fizycznej lub psychicznej presji na kobietę dla uzyskania jej zgody na związek z mężczyzną, którego ona nie chce. Potwierdzeniem tego jest powiedzenie Proroka(ρ):

„Kobieta nie wyjdzie za mąż dopóki nie wyrazi na to zgody” Towarzysze Wysłannika(ψ) zapytali: A jak ma

wyglądać jej zgoda? Odpowiedział: 'Milczy.'

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.4843)

Jeśli zdarzy się, iż kobieta zmuszona jest do zawarcia małżeństwa, to ma prawo zwrócić się do sądu o unieważnienie aktu małżeńskiego. Dowodem na to jest następujący hadis:

„Al-Chansaa bintu Dżuzam przyszła do Proroka(p) skarżąc się, że ojciec zmusił ją do małżeństwa. Wówczas Prorok anulował jej akt małżeński.”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.6546)

Prawodawstwo islamskie ustanowiło, że jednym z warunków prawidłowego zawarcia małżeństwa jest obecność opiekuna jak również warunkiem jest zgoda kobiety i upoważnienie przez nią opiekuna w celu dopilnowania spraw związanych z aktem ślubnym.

Islam zachęcając i wzywając do małżeństwa nie ma na celu zaspokojenia potrzeb cielesnych człowieka ani ulegania jego chwilowym kaprysom, lecz podstawowym celem islamu jest założenie trwałego i silnego związku między mężczyzną a kobietą i ponieważ kobieta jest jedną ze stron tego związku, dlatego islam wymaga od niej akceptacji oraz zgody.

Ponieważ na ogół kobieta kieruje się w życiu emocjami, jest podatna na wpływy innych, impulsywnie reaguje na wydarzenia oraz jest łatwowierna, dlatego w przypadku nieodpowiedniego mężczyzny islam dał opiekunowi prawo odrzucenia jego kandydatury, bo z reguły mężczyźni lepiej znają swoją męską naturę. Jeśli opiekun bezpodstawnie sprzeciwia się poślubieniu przez kobietę mężczyzny proszącego o jej rękę, którego ona zaakceptowała wówczas traci on prawo do bycia jej opiekunem a funkcję tę pełni kolejny bliski członek jej rodziny. Natomiast w przypadku braku bliskich kobiety niezbędna jest w zawarciu związku małżeńskiego zgoda sędziego.

Islam zabronił kobiecie jedynie wyjścia za mąż za mężczyznę dla niej i dla jej rodziny nieodpowiedniego(niemoralnego), ponieważ jego zła reputacja będzie przyczyną obraźliwego traktowania przez otoczenie samej kobiety a także jej rodziny i towarzyszyć im będzie wstyd i hańba. Natomiast kobieta, która wyjdzie za mąż wbrew woli opiekuna i jej bliskich będzie uważana za zrywającą więzy rodzinne, co Allah (ﷻ) zaliczył do grzechu.

Najlepsze cechy, jakie powinien posiadać kandydat na męża, zostały wspomniane przez Wysłannika Allaha(p):

Prorok (p) powiedział:

„Jeśli przyjdzie do was ten, którego wiara i moralność zadawałają was, to żęńcie go. Jeżeli tego nie uczynicie, to stanie się pokusa na ziemi i wielka rozpusta.”

(Al –Mustadrak, Hadis Nr.2695)

Mąż kierujący się bojaźnią do Allaha oraz wysoką moralnością, jeśli pokocha swoją żonę to będzie ją szanował, a jeśli ją znienawidzi to nie będzie dla niej niesprawiedliwy.

9. Podróż kobiety bez Mahram

Dbając o bezpieczeństwo i honor kobiety islam zabronił jej samej podróżować, bez mahram, czyli bez męża lub ojca lub brata albo bliskiego, z którym islam zabronił jej zawierania związku małżeńskiego; na podstawie hadisu Wysłannika Allaha(p):

„Kobieta nie może sama podróżować jak tylko w obecności mahram i nie może żaden obcy mężczyzna wejść do jej domu jak tylko w obecności mahram”. Pewien mężczyzna zapytał: O Proroku chcę iść na dżihad a moja żona chce odbyć pielgrzymkę. Na to Prorok odpowiedział: Towarzysz jej w pielgrzymce.”

(Sahih al-Buchari, Hadis Nr.1763)

Czytając powyższy hadis może ktoś powiedzieć, że zakaz ten jest ograniczeniem wolności kobiety i pozbawieniem jej praw. Jeśli zaś dowiemy się, jaki jest rzeczywisty powód zakazu to znikną wszelkie wątpliwości i stanie się jasne, że islam poprzez to ograniczenie chce zachować godność kobiety i ochronić ją a nie poniżyć i ograniczyć jej wolność.

Zazwyczaj podróż jest uciążliwa i niewygodna a kobieta jest z natury słabsza fizycznie, co wynika z występujących u niej naturalnych cykli(miesiączka, ciąża, karmienie) oraz słabsza psychicznie, co uwarunkowane jest jej emocjonalnym charakterem oraz podatna na wpływy innych i impulsywnie reagująca na wydarzenia. Cechy te nie oznaczają wad kobiety. Wysłannik Allaha(ρ) określił kobiety jako niewiasty o subtelnym charakterze.

Podczas podróży kobieta potrzebuje kogoś, kto chroniłby ją przed tymi, którzy mają złe zamiary w stosunku do jej honoru i majątku a ona z reguły nie jest w stanie obronić się gdyż jest słabsza fizycznie. Potrzebuje również kogoś, kto w tym czasie zaspokoiłby jej potrzeby i wymogi i zadbałby o komfort podróży. Mahram w islamie jest właśnie po to, by zapewnić kobiecie wszystkie te sprawy związane z podróżą, aby nie czuła się zależna od kogoś obcego.

Mahram kobiety jest tak naprawdę sługą, który spełnia jej prośby bez wynagrodzenia i jest jej obrońcą, który chroni ją przez złymi ludźmi.

Jakie jest, więc w tym poniżenie kobiety? Tak naprawdę jest to honor i duma dla kobiety, że ma u swojego boku kogoś, kto jest zazdrosny o nią i stanie w obronie jej godności i będzie służył jej i zapewniał wszystkie jej potrzeby.

10. Bicie kobiet

Allah (ﷻ) mówi:

«I napominajcie te, których nieposłuszeństwa się boicie, pozostawiajcie je w łóżach i bijcie je! A jeśli są wam posłuszne, to starajcie się nie stosować do nich przymusu.» (Qur'an 4:34)

Ponieważ kobieta jest istotą słabszą i nie jest w stanie obronić siebie islam zabrania bicia niewiast oraz surowo przed tym przestrzega. Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„Jak może któryś z was bić swoją żonę jak służącego, a następnie współżyć z nią.” (*Sahih al- Buchari, Hadis Nr.4908*)

Pomimo tego zakazu islam jedynie w wąskim zakresie zezwolił na bicie kobiet, a mianowicie w szczególnym przypadku, jakim jest niczym nieuzasadnione nieposłuszeństwo żony wobec męża. Um Kalsum bintu Abi Bakr powiedziała: „Mężczyźni mieli zakaz bicia kobiet aż w końcu przyszli do Proroka(ﷺ) skarżąc się na nieposłuszeństwo swoich żon. Wtedy to Prorok (ﷺ) zezwolił na bicie żon. Po pewnym czasie zjawily się u Wysłannika(ﷺ) kobiety skarżąc się na mężów, a wtedy on zwrócił się do mężczyzn mówiąc:

„Przychodziło do Muhammada wiele kobiet żalących się na ich mężów. Tacy nie są najlepsi spośród was.”

(*Al-Mustadrak, Hadis Nr.2775*)

W w/w wersecie Allah (ﷻ) wyjaśnił nam, jakie są stopnie postępowania z nieposłuszną żoną. Czasami lekarstwo jest gorzkie a mimo to człowiek przyjmuje go po to, by uzyskać oczekiwane korzyści. Sposób leczenia nieposłuszeństwa żony podzielony jest na trzy etapy:

- etap pierwszy charakteryzuje się radą, napomnieniem i przestraszeniem karą Allaha (ﷻ), następnie uświadamianie żonie o prawach męża i obowiązku posłuszeństwa żony wobec niego. Cechą szczególną tego etapu jest użycie

delikatnych słów. Jeśli jednak takie postępowanie nie przyniesie dobrych rezultatów należy przejść do etapu drugiego.

- etap drugi polega na pozostawieniu żony w łóżu, czyli zaprzestanie z nią kontaktów seksualnych i rozmów. Ten etap charakteryzuje się połączeniem delikatności z surowością. Jeśli i ten sposób leczenia krnąbrności żony nie da pożądanych rezultatów należy przejść do etapu trzeciego.

- etap trzeci- bicie, polega to na lekkim uderzeniu nieposłusznej żony tak, aby nie zranić jej i nie pozostawić na jej ciele śladu. Należy unikać bicia po twarzy, bo celem tego etapu jest moralizowanie żony a nie zadawanie jej bólu oraz uzmysłowienie jej, iż czyn, którego się dopuściła nie jest akceptowany przez islam. Mówi o tym hadis, w którym pewien mężczyzna zadał Wysłannikowi(ρ) następujące pytanie: 'Jakie żona ma prawo wobec męża? Wysłannik(ρ) odpowiedział:

„Żywi ją z tego, co sam posiada i ubiera z tego, co ma, jeśli jest w stanie i nie wolno jej bić po twarzy, ubliżać a oddalać się(w przypadku jej nieposłuszeństwa) od niej tylko w domu.” *(Sahih Ibnu Habban, Hadis Nr.4175)*

Islam ustanowił pewne warunki postępowania z nieposłuszną żoną po to, aby uderzenie nie przerodziło się w znęcanie, ucisk i dyktaturę męża. Ibn Abbas(τ), słynny islamski interpretator Kur'anu tłumaczy, iż bicie oznacza symboliczne uderzenie misłkiem (bardzo małą gałązką), zaś bolesne bicie jest kategorycznie przez islam zabronione. Wysłannik Allaha(ρ) powiedział:

„Bądźcie dobrzy dla kobiet, gdyż one są u was brankami(...). Jeśli one czynią nieposłuszeństwo widoczne, to pozostawiajcie je w łóżach i bijcie je w sposób nieszkodliwy.” *(Sahih Ibnu Huzejma, Hadis Nr 2809)*

Ostatni etap(bicie) jest skuteczny w przypadku opisanych przez psychologów dwóch rodzajów kobiet.

Pierwszy rodzaj(kobiety sadystyczne) Są to kobiety odczuwające przyjemność z panowania nad mężami i kierowania nimi.

Drugi rodzaj(kobiety masochistyczne) Są to kobiety rozkoszujące się cierpieniem z powodu bicia ich oraz surowego ich traktowanie przez mężów. Jeden z europejskich psychologów G. A. Hodfield w jego książce pt. „Psychologia i moralność” pisze: *„Potrzeba uległości u człowieka czasami wzrasta i wtedy odczuwa on przyjemność płynącą ze zniewalania go, a ból, który towarzyszy mu znosi cierpliwie i z satysfakcją. Poczucie uległości tkwi w wielu kobietach, które nie są tego świadome, dlatego też wiele kobiet słynie z większej wytrzymałości bólu niż mężczyźni. Tego rodzaju kobiecie mąż bardziej się podoba wówczas, gdy ją bije i jest surowy wobec niej. I nic ją tak nie smuci jak łagodny mąż, który nigdy nie okazuje złości mimo prowokacji z jej strony.”*

Bicie jest ostatnim z etapów moralizowania i edukowania kobiet. Nie należy do czynów zalecanych; dozwolone jedynie w przypadku braku skuteczności wcześniejszych sposobów postępowania: napomnienia i pozostawienia w łóżu. Nie stosuje się bicia w przypadku kobiety, która woli rozwód niż być uderzoną. Należy pamiętać o uszanowaniu prywatności i zachowaniu dyskrecji tak, aby dzieci i inni członkowie rodziny oraz obcy ludzie nie byli świadkami napominania żony. Bicie jak wspomnieliśmy wcześniej ma na celu moralizowanie kobiety tak jak ma to miejsce w przypadku nieposłusznego syna karconego przez ojca i niegrzecznego ucznia strofowanego przez nauczyciela. W części wersetu **„A jeśli są wam posłuszne, to starajcie się nie stosować do nich przymusu”** Allah (ﷻ) wyjaśnia nam, iż mąż nie powinien wywierać żadnej presji na żonę, która stała się posłuszna. Wynika z tego, że zadaniem tych etapów tzw. leczenia

nieposłuszeństwa żony jest pouczenie jej, przez co islam chce ochronić rodzinę przed jej rozpadem oraz negatywnymi jego skutkami dla dzieci, których prawa będą zgubione w przypadku rozwodu.

Warto w tym miejscu odwołać się do statystyki w Wielkiej Brytanii ujawniającej liczbę żon bitych przez mężów w sposób wyrządzający im krzywdę. Liczba bitych żon wzrosła z 6400 w roku 1990 do 30 tys. żon w r. 1992, następnie liczba ta doszła do 65400 bitych żon w roku 1995. Statystycy przypuszczają, iż liczba bitych kobiet w Wielkiej Brytanii do końca XX wieku może wzrosnąć nawet do 124400.

Statystykę tę opracowano na podstawie raportów policyjnych, które opublikowała gazeta „Al-usra” (nr. 5 z r.1416h). Nasuwa się więc pytanie: Jaka jest rzeczywista liczba żon pobitych przez ich mężów, o których nie wspominają policyjne raporty?

Zakończenie

Islam jako ostatnie i wieczne posłannictwo Allaha (ﷺ) skierowane do wszystkich ludzi za pośrednictwem Wysłannika Muhammada(p) głosi od początku swego objawienia uszlachetnienie i wyróżnienie człowieka nad innymi Boskimi stworzeniami, o czym mówi Stwórca(I):

﴿My obdarzyliśmy szlachetnością synów Adama. My nosiliśmy ich na łodzi i na morzu. My zaopatrzyliśmy ich wspianymi dobrami. My wyróżniliśmy ich wielkim wyróżnieniem ponad wielu spośród tych, których stworzyliśmy.﴾

(Qur'an 17:70)

Po przedstawieniu człowiekowi jego waleńów oraz wyróżnieniu go spośród innych stworzeń, Allah (ﷻ) objawił inną zasadę a mianowicie zasadę równości wszystkich ludzi w stworzeniu i pochodzeniu. Allah (ﷻ) mówi:

﴿O ludzie! Bójcie się waszego Pana, który was stworzył z jednej istoty.﴾ (Qur'an 4:1)

Pod tym wzgłędem człowiek jest równy swemu bratu człowiekowi w wartościach ludzkich i każdemu dana jest równa szansa wyrażenia swoich myśli oraz wolność słowa; są sobie równi w wykorzystaniu łask i dóbr Allaha (ﷻ), które stworzył we wszechświecie. Wszyscy ludzie niezależnie od pochodzenia, honoru oraz poziomu życia mają takie same szanse wykorzystania wszystkiego, czym ich Allah (ﷻ) obdarzył. Allah (ﷻ) nie ocenia szlachetności człowieka na podstawie rasy, koloru czy przynależności etnicznej. Tak więc wszyscy u Allaha (ﷻ) są sobie równi zarówno kobieta jak i mężczyzna, bogaty i biedny, zdrowy i chory, szlachetnie urodzony i wzgardzony.

Jedyną różnicą między nimi jest przestrzeganie lub nie nakazów i zakazów Allaha (ﷻ) i prostolinijność na drodze prostej. Allah Najwyższy (ﷻ) zwracając się do ludzi z tą wielką zasadą mówi:

«O ludzie! Oto stworzyliśmy was z mężczyzny i kobiety i uczyniliśmy was ludami i plemionami, abyście się wzajemnie znali. Zaprawdę, najbardziej szlachetny spośród was, w obliczu Boga, to najbardziej bogobojny spośród was!» (Qur'an 49:13)

Wysłannik Allaha(ﷺ) powiedział:

„O, ludzie! Wasz Bóg jest jeden i wasz ojciec jest jeden; Arab nie jest lepszy od nie-araba, ani nie-arab nie jest lepszy od Araba, czerwony nie jest lepszy od czarnego, a czarny od czerwonego. Różnica między nimi to bogobojność.” (Mesned Imam Ahmed, Hadis Nr. 23536)

Zasady islamu sprawiają, że człowiek stoi na równi ze swoim bratem- człowiekiem, tak samo kobieta jest równa mężczyźnie we wszystkim, oprócz tych kwestii, które wynikają z ich specyficznej natury. Allah Najwyższy (ﷻ) mówi:

«A wierzący mężczyźni i wierzące kobiety są dla siebie nawzajem przyjaciółmi.» (Qur'an 9:71)

Czytamy również, co mówi Allah (ﷻ):

«I wysłuchał ich Pan: "Ja nie pozwolę zginąć żadnemu uczynkowi tego spośród was, który czyni dobro, czy będzie to mężczyzna, czy kobieta.»
(Qur'an 3:195)

Należy w skrócie udzielić kilku wskazówek:

- mogę z pewnością powiedzieć iż kobieta nigdy nie miała pełnych praw i nie będzie cieszyła się nimi tak

jak w islamie oraz nie osiągnęła i nie osiągnie pełnej wolności tak jak w islamie, ponieważ jest to religia objawiona przez Stwórcę ludzi: mężczyzny i kobiety i tylko On sam wie co jest korzyścią dla nich w życiu doczesnym i ostatecznym.

- nie można oceniać islamu na podstawie niewłaściwych zachowań niektórych muzułmanów, którzy przynależą do islamu a tak naprawdę nie przestrzegają jego zasad. Islam to nie tylko wypowiedzenie 'szahady'. To przede wszystkim wiara i czyn. Dla przykładu spotkamy muzułmanina, który kłamie i oszukuje i popełnia złe czyny, to wcale nie znaczy, że islam nakazuje lub uznaje te naganne czyny.

Islam możemy porównać do wielkiego koła, w którym znajdują się muzułmanie. Jedni z nich przestrzegają zasad islamu i osiągają przez to stopień doskonałości, drudzy zaś to muzułmanie lekceważący nakazy boskie poprzez złe uczynki, które wymagają kary zarówno w życiu doczesnym jak i ostatecznym, lecz nie są wykluczeni z tego koła (islam) a nazywani są grzesznikami.

Wzywam każdego człowieka do obiektywnej oceny z jego strony, aby nie ulegał czyimś poglądom i orientacjom, lecz czytał wiarygodne książki o islamie w celu poznania tej religii i jej kodeksu, gdyż jest to religia Allaha (ﷻ) i kto o niej czyta bez uprzedzeń żądając jedynie Prawdy, jestem pewien, że Allah (ﷻ) oświeci jego rozum i poprowadzi go drogą prostą.

L.Veccia Vaglieri, współczesna włoska pisarka oraz badacz naukowy zajmujący się studiowaniem starożytnej i nowożytnej historii islamu. Pomimo, iż sama nie jest wyznania muzułmańskiego broni islamu. W swojej książce pt. „Obrona islamu” pisze: *„W celu uniknięcia pokusy ze strony niemoralnego zachowania i odrzucenia jej konsekwencji, muzułmańska kobieta zobowiązana jest do założenia hidżabu okrywającego całe jej ciało*

oprócz tych części, które jej wolność uważa za konieczną potrzebę, tj. oczy i stopy. Nie oznacza to braku szacunku dla kobiet ani ich zniewolenia, lecz celem jest ochrona ich przed żądzą mężczyzn. Archaiczna zasada, która głosi izolację kobiet od mężczyzn i życie moralne, będące następstwem tej izolacji sprawiły, iż handel nierządnicami zupełnie nie był znany w krajach Wschodu oprócz tych obszarów, które były pod władzą niemuzułmanów. Fakt, iż nikt nie może zaprzeczyć wartości tego dorobku zmusza nas do wyciągnięcia pewnych wniosków, a mianowicie takich, że tradycja hidżabu jest źródłem bezcennych korzyści dla społeczeństwa muzułmańskiego’.

Abdurrahman bnu Abdulkarim Alsheha

Skrzynka pocztowa / 5956 - 11535 / Rijad

Email: alsheha@yahoo.com

www.islamland.com

„Pokój i błogosławieństwo Allaha (ﷺ) niechaj będą z wysłanym jako miłosierdzie dla światów - naszym Wysłannikiem Muhammadem(ρ), z jego rodziną, towarzyszami oraz wszystkimi, którzy szli jego śladami, aż do Dnia Sądu Ostatecznego.”

«وصلى الله وسلم على المبعوث رحمة للعالمين رسولنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم ومن اتبع هُداه وسار على نهجه إلى يوم الدين»

Prosimy Allaha, aby przyjął od nas wysiłki włożone w tę pracę
Jeśli osiągnęliśmy sukces to zapewne od Allaha
a jeśli popełniliśmy błędy to
od nas i od szatana.

Drogi czytelniku! Religia islamu jest religią objawioną i całościową. Jest konstytucją szczęśliwego życia doczesnego i wiecznego.

Jeśli zauważysz u niektórych muzułmanów złe zachowanie i niemoralne postępowanie to wiedz, że islam nie ma z tym nic wspólnego, a powodem nagannego zachowania niektórych muzułmanów jest brak wiedzy religijnej lub słaba wiara. Nie można osądzać islamu na podstawie nieprawidłowego postępowania niektórych jego wyznawców.

Ta podstawowa informacja stanie się kluczem do szukania prawdy, której powinny towarzyszyć następujące sprawy:

- pozostawienie osobistych kaprysów i fanatyzmu religijnego
- szczerą chęć do poznania prawdy a nie wyszukiwanie i wytykanie błędów
- niezależność w myśleniu, aby Twój osąd nie był przywłaszczeniem cudzych poglądów
- Jeśli chcą Państwo otrzymać dodatkowe informacje o islamie prosimy napisać na następujący adres:

Centrum Islamskie

Ul. Hetmańska 63

15-727 Białystok – Polska

lub prosimy pisać na adres:

E-mail: wahab114@hotmail.com